

UCHWAŁA NR 136/XV/2016
RADY MIEJSKIEJ W NOWYM DWORZE GDAŃSKIM

z dnia 28 stycznia 2016 r.

**w sprawie: przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański
na lata 2016– 2019 z perspektywą na lata 2020-2023”**

Na podstawie art.7 ust.1 pkt.1 oraz art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. z 2015 r. Dz.U. poz.1515 z późn.zm.) w związku z art. 14 i 17 ust. 1, ust. 2 pkt 3, 4 i art. 18 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. (t.j. z 2013 r. Dz.U. poz. 1232 z późn. zm.) po zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu Nowodworskiego, uchwala się, co następuje.

§ 1. Przyjmuje się „Program ochrony środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2016– 2019 z perspektywą na lata 2020-2023” będący załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Nowego Dworu Gdańskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady
Miejskiej**

Wojciech Krawczyk

Załącznik do Uchwały Nr 136/XV/2016
Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 28 stycznia 2016 r.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2016 - 2019 z perspektywą na lata 2020 - 2023

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI NA LATA 2016 - 2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020-2023

Zespół autorski:	mgr Agnieszka Bisiorek Dominika Laube
Kierownik projektu i nadzór merytoryczny:	mgr Agnieszka Bisiorek

październik, 2015 r.

EKO-PROJEKT **DORADZTWO W OCHRONIE ŚRODOWISKA**
ul. Dąbrowskiego 291A, 60-406 Poznań; tel. (061) 667 51 65, 600 914 508, 601 842 619 www.eko-projekt.com

Spis treści

1. WPROWADZENIE	4
1.1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE	4
1.2. PODSTAWY PRAWNE	4
1.3. CEL I ZAKRES PROGRAMU	5
1.4. WYKAZ SKRÓTÓW	6
1.5. STRESZCZENIE	7
1.6. TERMINOLOGIA	9
1.6.1. TERMINOLOGIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	9
1.6.2. TERMINOLOGIA Z ZAKRESU GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ	12
1.7. ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE PROGRAMU	14
1.7.1. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU. POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI	14
1.7.2. Strategia Rozwoju Kraju 2020	15
1.7.3. STRATEGIA „BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE I ŚRODOWISKO”	17
1.7.4 STRATEGIA INNOWACYJNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI GOSPODARKI „DYNAMICZNA POLSKA 2020”	18
1.7.5. STRATEGIA ROZWOJU TRANSPORTU DO 2020 ROKU (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 ROKU)	19
1.7.6 Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020	19
1.7.7. STRATEGIA „SPRAWNE PAŃSTWO 2020”	22
1.7.8. STRATEGIA ROZWOJU SYSTEMU BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ 2022	23
1.7.9 KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010–2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE.	24
1.7.10. STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2020	25
1.7.11. STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO 2020	25
1.7.12. POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2030 ROKU	26
1.7.13. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO	28
1.7.14. PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2018	30
1.7.15. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU NOWODWORSKIEGO	34
2. STREFA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	42
2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA	42
2.2. ROZWÓJ GOSPODARCZY	45
2.3. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW	46
2.4. ZABYTKI	47
3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	50
3.1. SYSTEM TRANSPORTU I KOMUNIKACJI	50
3.2. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	55
3.4. GOSPODARKA ENERGETYCZNA I GAZYFIKACJA	56
3.5. ENERGIA ODNAWIALNA	58
3.6. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI	60
4. INWENTARYZACJA ZASOBÓW I SKŁADNIKÓW PRZYRODY	67
4.1. GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA	67
4.2. SUROWCE MINERALNE GMINY	68
4.3. GLEBY	68

4.4. WARUNKI KLIMATYCZNE	69
4.5. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	70
4.6. WODY PODZIEMNE	73
4.7. WODY POWIERZCHNIOWE	75
4.8. CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW PRZYRODY OŻYWIONEJ	76
5. GŁÓWNE ŹRÓDŁA ZAGROŻEŃ ŚRODOWISKA W GMINIE NOWY DWÓR GDAŃSKI	80
5.1. PRZYRODA	80
5.2. ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH	81
5.3. ZAGROŻENIA POWIETRZA	82
5.4. HAŁAS	83
5.5. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	84
5.6. GLEBA I POWIERZCHNIA TERENU	88
5.7. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII	89
5.8. ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z GOSPODARKĄ ODPADAMI	90
6. STRATEGIA OCHRONY ŚRODOWISKA DO ROKU 2021	91
6.1. WSTĘP	91
6.2. CEL NADRZĘDNY	92
6.3. CELE SYSTEMOWE	92
6.3.1. ZASOBY PRZYRODY	92
6.3.2. ZASOBY WODNE	94
6.3.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	95
6.3.4. HAŁAS	95
6.3.5. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	96
6.3.6. POWIERZCHNIA TERENU I ŚRODOWISKO GLEBOWE	97
6.3.7. ENERGIA ODNAWIALNA	98
6.3.8. POWAŻNE AWARIE	98
6.3.9. EDUKACJA EKOLOGICZNA	99
6.3.10. GOSPODARKA ODPADAMI	104
7. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY	105
8. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REALIZACJI PROGRAMU	122
8.1. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REGLAMENTUJĄCE MOŻLIWOŚCI KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA	122
8.2. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY FINANSOWE	122
8.3. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY KARNE I ADMINISTRACYJNE	123
8.4. UPOWSZECZNIANIE INFORMACJI O ŚRODOWISKU	124
9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	125
9.1. FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	125
9.2. FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ	126
9.3. BANKI	129
10. UWARUNKOWANIA REALIZACJI PROGRAMU	130
11. WDRAŻANIE I MONITORING PROGRAMU	131
12. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU	132

1. WPROWADZENIE

1.1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (Dz.U.2013.1232 j.t. ze zm.) nakłada na zarząd województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, obowiązek sporządzania odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, które następnie są uchwalane przez sejmik województwa, radę powiatu lub radę gminy (art.17-18).

Programy ochrony środowiska określają cele ekologiczne, priorytety, harmonogram działań proekologicznych oraz źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia postawionych celów.

1.2. PODSTAWY PRAWNE

W opracowaniu uwzględniono wymagania obowiązujących przepisów prawnych dotyczących zagadnień ochrony środowiska. Podstawę prawną aktualizacji Programu stanowią wymienione poniżej ustawy oraz akty wykonawcze do tych ustaw:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2013.1232 j.t. ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 j.t. ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2013.627 j.t. ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2013 poz.1399 j.t. ze zm.)
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U.2015r. poz. 469 j.t.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2015, Nr 0 poz. 139 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U.2015 r. nr 0 poz. 671 j.t.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2015.196 j.t.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013, poz. 21.z późn. zm.);

- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.2013 poz.1205 j.t. ze zm.)
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U.2013.1409 t.j.);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U.2015 poz.625);
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U.2013.686 j.t.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2015.199 j.t. ze zm.);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U.2013.856 j.t. ze zm.).

1.3. CEL I ZAKRES PROGRAMU

Celem opracowania jest „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2016 - 2019 z perspektywą na lata 2020-2023”.

Ochrona środowiska przyrodniczego jest jedną z głównych dróg prowadzących do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, należy jednak pamiętać, że nie jedyną. O w pełni zrównoważonym rozwoju można mówić, po osiągnięciu czterech ładów:

- ekologicznego,
- społecznego,
- ekonomicznego (gospodarczego),
- przestrzennego.

Podstawowym narzędziem osiągnięcia ładu ekologicznego jest ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego. Ład społeczny może być osiągnięty np. poprzez akceptację mieszkańców dla proponowanych i podejmowanych działań. Ład gospodarczy osiąga się poprzez kształtowanie odpowiedniej struktury gospodarki, ograniczanie bezrobocia. Ład przestrzenny wiąże się np. z odpowiednią lokalizacją terenów przemysłowych, mieszkaniowych, komunikacyjnych i innych.

Opracowanie oraz uchwalenie dokumentu przez Radę Miejską w Nowym Dworze Gdańskim pozwoli na wypełnienie przez Burmistrza ustawowego obowiązku oraz przyczyni się do poprawy i uporządkowania zarządzania środowiskiem na terenie miasta i gminy, poprawy jakości życia mieszkańców, poprawy jakości środowiska naturalnego gminy i miasta oraz jego zrównoważonego rozwoju.

1.5. STRESZCZENIE

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański został sporządzony na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy w Nowym Dworze Gdańskim i opracowany został w zgodzie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (Dz.U.2013.1232 j.t. ze zm.).

Realizacja celów i zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych ustalonych zarówno na poziomie krajowym, regionalnym jak i lokalnym.

Zgodność założeń Programu z innymi dokumentami strategicznymi gwarantuje, że zaplanowane działania, mające skalę lokalną harmonizują z kierunkami rozwoju ustalonymi na wyższych szczeblach administracji, zarówno samorządowej, jak i rządowej. Działania zaplanowane do realizacji nie są zatem przypadkowe, ale służą osiągnięciu celów długoterminowych.

Najważniejsze uwarunkowania mające wpływ na kształt Programu, zawarte zostały w następujących dokumentach:

- Strategia rozwoju kraju 2020
- Strategia „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko”
- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”
- Strategia rozwoju transportu do 2020 roku(z perspektywą do 2030 roku)
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020
- Strategia „sprawne państwo 2020”
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022
- Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie
- Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2020
- Strategia rozwoju kapitału społecznego 2020
- Polityka energetyczna polski do 2030 roku
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Pomorskiego
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego

Przeprowadzona analiza celów i działań prowadzących do ich realizacji, które zawarte zostały w Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański pozwala stwierdzić, że

Dokonując analizy stanu środowiska zostały wyznaczone cele polityki ekologicznej gminy Nowy Dwór Gdański. Za cel nadrzędny uznano: „**Rozwój gminy Nowy Dwór Gdański niezagrożający środowisku**” a jako cele systemowe przyjęto:

- w zakresie zasobów przyrody: Ochrona obiektów cennych przyrodniczo oraz walorów krajobrazu rekreacyjnego i rolniczego. Zachowanie i wzrost bioróżnorodności istniejących zasobów leśnych,
- w zakresie zasobów wodnych: Poprawa jakości i ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych,
- w zakresie powietrza atmosferycznego: Osiągnięcie dobrego stanu jakości powietrza atmosferycznego w strefach przekraczających dopuszczalne stężenia i niedopuszczenie do pogorszenia jakości powietrza w strefach mieszczących się w normach w Gminie Nowy Dwór Gdański,
- w zakresie hałasu: Niedopuszczenie do pogarszania się klimatu akustycznego na obszarach, gdzie sytuacja jest korzystna oraz zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego,
- w zakresie promieniowanie elektromagnetycznego: Minimalizacja oddziaływania oraz bieżąca kontrola źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego,
- w zakresie powierzchni terenu i środowiska glebowego: Właściwe użytkowanie zasobów glebowych ich ochrona i rekultywacja,
- w zakresie energii odnawialnej: Znaczący wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- w zakresie poważnych awarii: Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych. Opracowanie systemu skutecznego informowania społeczeństwa o wystąpieniu zagrożenia środowiska.

- w zakresie edukacji ekologicznej: Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- w zakresie gospodarki odpadami: Udoskonalenie systemu gospodarki odpadami na terenie gminy.

W Programie Ochrony Środowiska został umieszczony harmonogram rzeczowo-finansowy.

1.6. TERMINOLOGIA

Program Ochrony Środowiska wymusza na wszystkich uczestnikach procesów decyzyjnych i inwestycyjnych zastosowanie jednakowej terminologii dotyczącej całokształtu ochrony środowiska. Poniżej podane zostały znaczenia zwrotów użytych w opracowaniu.

1.6.1. TERMINOLOGIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

OCHRONA ŚRODOWISKA - rozumie się przez to podjęcie lub zaniechanie działań, umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej; ochrona ta polega w szczególności na:

- racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,
- przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

RÓWNOWAGA PRZYRODNICZA - jest to taki stan, w którym na określonym obszarze istnieje równowaga we wzajemnym oddziaływaniu: człowieka, składników przyrody żywej i układu warunków siedliskowych tworzonych przez składniki przyrody nieożywionej.

ŚRODOWISKO - rozumie się przez to ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, zwierzęta i rośliny, krajobraz oraz klimat.

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ - rozumie się przez to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb

9

ZANIECZYSZCZENIE - rozumie się przez to emisję, która jest szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, powoduje szkodę w dobrach materialnych, pogarsza walory estetyczne środowiska lub koliduje z innymi, uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska.

1.6.2. TERMINOLOGIA Z ZAKRESU GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ

ŚCIEKI - rozumie się przez to wprowadzane do wód lub do ziemi:

- Wody zużyte na cele bytowe lub gospodarcze,
- Ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w przepisach o nawozach i nawożeniu,
- Wody opadowe lub roztopowe, ujęte w systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych, w tym z centrów miast, terenów przemysłowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów o trwałej nawierzchni,
- Wody odciekowe ze składowisk odpadów, wykorzystane solanki, wody lecznicze i termalne,
- Wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych, z wyjątkiem wód wprowadzanych do górotworu, jeżeli rodzaje i ilość substancji zawartych w wodzie wprowadzanej do górotworu są tożsame z rodzajami i ilością substancji zawartymi w pobranej wodzie,
- Wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów gospodarki rybackiej, jeżeli występują w nich nowe substancje lub zwiększone zostaną ilości substancji w stosunku do zawartych w pobranej wodzie.

ŚCIEKI BYTOWE - rozumie się przez to ścieki z budynków przeznaczonych na pobyt ludzi, z osiedli mieszkaniowych oraz z terenów usługowych, powstające w szczególności w wyniku ludzkiego metabolizmu oraz funkcjonowania gospodarstw domowych.

ŚCIEKI KOMUNALNE - rozumie się przez to ścieki bytowe lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi.

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE - rozumie się przez to ścieki odprowadzane z terenów, na których prowadzi się działalność handlową lub przemysłową albo składową, niebędące ściekami bytowymi lub wodami opadowymi.

INSTALACJE - przez to rozumie się:

URZĄDZENIA KANALIZACYJNE - sieci kanalizacyjne, wyloty urządzeń kanalizacyjnych służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki oraz przepompownie ścieków.

URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE - ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studnie publiczne, urządzenia służące do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody.

PRZYŁĄCZE KANALIZACYJNE - odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku - od granicy nieruchomości.

URZĄDZENIE POMIAROWE - przyrząd pomiarowy mierzący ilość odprowadzanych ścieków, znajdujący się na przyłączy kanalizacyjnym.

PRZYŁĄCZE WODOCIĄGOWE - odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym.

1.7. ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE PROGRAMU

1.7.1. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU. POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI

Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska

Kierunek interwencji:

- Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
- Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
- Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
- Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
- Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
- Zwiększenie poziomu ochrony środowiska,

Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

Kierunek interwencji:

- Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,

- Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
- Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
- Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast,

Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski

Kierunek interwencji:

- Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitalnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

1.7.2. Strategia Rozwoju Kraju 2020

a) Obszar Strategiczny: Sprawne i efektywne państwo

Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem

Kierunek interwencji:

- Zapewnienie ładu przestrzennego,

Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela

Kierunek interwencji:

- Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela,

b) Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka

Wzrost wydajności gospodarki

Kierunek interwencji:

- Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego,

Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych

Kierunek interwencji:

- Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych,

Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

Kierunek interwencji:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu,

Zwiększenie efektywności transportu

Kierunek interwencji:

- Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym,
- Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,
- Udrożnienie obszarów miejskich,

c) Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna

Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

Kierunek interwencji:

- Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych,

Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

Kierunek interwencji:

- Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach,
- Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich,
- Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich,
- Zwiększenie spójności terytorialnej,

1.7.3. STRATEGIA „BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE I ŚRODOWISKO”

Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Kierunek interwencji:

- Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
- Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
- Uporządkowanie zarządzania przestrzenią,

Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

Kierunek interwencji:

- Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
- Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
- Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne,

Poprawa stanu środowiska

Kierunek interwencji:

- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
- Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy,

1.7.4 STRATEGIA INNOWACYJNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI GOSPODARKI „DYNAMICZNA POLSKA 2020”

Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki

Kierunek działań:

- Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych;
 - Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu,
 - Wspieranie różnych form innowacji,
 - Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),
- Uproszczenie, zapewnienie spójności i przejrzystości systemu danin publicznych mające na względzie potrzeby efektywnej i innowacyjnej gospodarki,
 - Eliminacja szkodliwych subsydiów i racjonalizacja ulg podatkowych,

Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców

Kierunek działań:

- Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,

- Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej,
 - Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
 - Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW),
 - Promowanie przedsiębiorczości typu „business & biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością,
- Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia,
- Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,
 - Stosowanie zasad zrównoważonej architektury,

1.7.5. STRATEGIA ROZWOJU TRANSPORTU DO 2020 ROKU (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 ROKU)

a) Cel główny: Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego

Cel szczegółowy:

- Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
- Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko,

1.7.6 Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

a) Cel szczegółowy: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej

Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich

Kierunek interwencji:

- Modernizacja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej,
- Dywersyfikacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej,

- Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
- Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego,

**Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową
obszarów wiejskich**

Kierunek interwencji:

- Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
- Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad,
- Tworzenie infrastruktury węzłów przesiadkowych, transportu kołowego i kolejowego,

Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich

Kierunek interwencji:

- Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne,

b) Cel szczegółowy: Bezpieczeństwo żywnościowe

**Wytwarzanie wysokiej jakości, bezpiecznych dla konsumentów produktów rolno-
spożywczych**

Kierunek interwencji:

- Wsparcie wytwarzania wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych, w tym produktów wytwarzanych metodami integrowanymi, ekologicznymi oraz tradycyjnymi metodami produkcji z lokalnych surowców i zasobów oraz produktów rybnych,

**Podnoszenie świadomości i wiedzy producentów oraz konsumentów w zakresie
produkcji rolno-spożywczej i zasad żywienia**

Kierunek interwencji:

- Wsparcie działalności innowacyjnej ukierunkowanej na zmiany wzorców produkcji i konsumpcji,

c) Cel szczegółowy: Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich

Kierunek interwencji:

- Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką,
- Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin,
- Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,
- Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi,
- Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie,

Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ład przestrzennego

Kierunek interwencji:

- Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego,
- Właściwe planowanie przestrzenne,
- Racjonalna gospodarka gruntami,

Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji)

Kierunek interwencji:

- Adaptacja produkcji rolnej i rybackiej do zmian klimatu,

- Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie i całym łańcuchu rolno-żywnościowym,
- Zwiększenie sekwestracji węgla w glebie i biomase wytwarzanej w rolnictwie,
- Badania w zakresie wzajemnego oddziaływania rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa na zmiany klimatu,
- Upowszechnianie wiedzy w zakresie praktyk przyjaznych klimatowi wśród konsumentów i producentów rolno-spożywczych,

Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich

Kierunek interwencji:

- Racjonalne zwiększenie zasobów leśnych,
- Odbudowa drzewostanów po zniszczeniach spowodowanych katastrofami naturalnymi,
- Zrównoważona gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska oraz rozwojowi rolnictwa i rybactwa,
- Wzmacnianie publicznych funkcji lasów,

Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich

Kierunek interwencji:

- Racjonalne wykorzystanie rolniczej i rybackiej przestrzeni produkcyjnej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
- Zwiększenie dostępności cenowej i upowszechnienie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców obszarów wiejskich,

1.7.7. STRATEGIA „SPRAWNE PAŃSTWO 2020”

a) Cel: Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych

Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju

Kierunek interwencji:

- Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
- Zapewnienie ładu przestrzennego,
- Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych,

b) Cel: Efektywne świadczenie usług publicznych

Ochrona praw i interesów konsumentów

Kierunek interwencji:

- Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw,

Standaryzacja i zarządzanie usługami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych

Kierunek interwencji:

- Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi,

c) Cel: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego

Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego

Kierunek interwencji:

- Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego,

**1.7.8. STRATEGIA ROZWOJU SYSTEMU BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ 2022**

a) Cel: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego

Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej

Kierunek interwencji:

- Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

b) Cel: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa

Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego

Kierunek interwencji:

- Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną,
- Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa,
- Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,
- Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa,

1.7.9 KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010–2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE.

Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów

Kierunek działań:

- Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych
- Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi
 - Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów,
 - Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych,
 - Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich,
- Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne
 - Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne,
 - Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego

Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych

Kierunek działań:

- Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe
 - Zwiększanie dostępności i jakości usług komunikacyjnych,
 - Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska,
- Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,
- Przewyższanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE,
- Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności,

1.7.10. STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2020

Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej

Kierunek interwencji:

- Kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności,

1.7.11. STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO 2020

a) Cel: Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego

Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej

Kierunek działań:

- Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu,

1.7.12. POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2030 ROKU

Poprawa efektywności energetycznej

Kierunek interwencji:

- Dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,
- Konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,

Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii

Kierunek interwencji:

- Racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,

Wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła

Kierunek interwencji:

- Zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,

Dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej

Kierunek interwencji:

- przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej

kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych,

Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw

Kierunek interwencji:

- wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
- osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,
- ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,
- wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,
- zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach,

Rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii

Kierunek interwencji:

- zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen,

Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko

Kierunek interwencji:

- ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
- ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
- ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
- minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,
- zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

1.7.13. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Cele i kierunki polityki ekologicznej województwa zawarte w Programie są zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa. Dla poszczególnych elementów środowiska wyznaczono oddzielne cele i kierunki w perspektywie do 2020. Systematyczna realizacja zadań cząstkowych ma na celu poprawę jakości środowiska jako całości. Zadania wyznaczono z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawnych, priorytetów środowiskowych oraz możliwości ekonomicznych.

W Programie dla województwa pomorskiego oprócz celu priorytetowego w czterech obszarach działań przyjęto średniookresowe cele pośrednie dotyczące poszczególnych komponentów środowiska. Do każdego z celów przyporządkowane zostały kierunki działań zmierzające do osiągnięcia postawionych celów. Dla osiągnięcia wyznaczonych celów wskazano działania oraz zadania prowadzące do ich realizacji.

„Środowisko dla zdrowia” – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Cele pośrednie, średniookresowe i kierunki działań:

- Identyfikacja zagrożeń zdrowia oraz zahamowania ich narastania,
- Poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych,

- Poprawa i utrzymanie standardów jakości powietrza,
- Ilościowa i jakościowa poprawa stanu zaopatrzenia mieszkańców w wodę,
- Budowa nowoczesnego systemu gospodarki odpadami,
- Ochrona mieszkańców ich mienia przed katastrofami naturalnymi,
- Ochrona przed hałasem zagrażającym zdrowiu lub jakości życia.

Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Cele pośrednie, średniookresowe:

- Wykształcenie proekologicznych postaw mieszkańców i poczucia odpowiedzialności za stan środowiska,
- Rozwój świadomego uczestnictwa społecznego w podejmowaniu decyzji środowiskowych,
- Stworzenie skutecznego systemu realizacji polityki ekologicznej,
- Aktywizacja rynku do działań na rzecz środowiska.

Ochrona dziedzictwa przyrodniczego regionalne wykorzystanie zasobów przyrody

Cele pośrednie, średniookresowe:

- Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej ze szczególnym uwzględnieniem obszarów NATURA 2000,
- Zwiększenie powierzchni leśnych oraz wzrost ich różnorodności biologicznej,
- Zachowanie wysokich walorów ekologicznych obszarów rolniczych,
- Zrównoważone użytkowanie zasobów w kopalni.

Zrównoważone wykorzystanie surowców, wody i energii

Cele pośrednie, średniookresowe:

- Wzrost wykorzystania surowców naturalnych, materiałów, wody i energii,
- Promocja pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.

1.7.14. PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2018

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego stanowić ma podstawę do budowania stabilnego i efektywnego systemu postępowania z odpadami. Celem programu jest utworzenie nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarki odpadami. System ten powinien obejmować każdy etap ścieżki odpadów, rozpoczynając od sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów, przez prawidłowe postępowanie przy zbieraniu, transporcie, odzysku oraz unieszkodliwianiu odpadów.

Dla poszczególnych grup odpadów sformułowano cele główne oraz szczegółowe mające na celu osiągnięcie spójnego i funkcjonalnego systemu gospodarowania odpadami. Cele te są zgodne z zapisami KPGO 2018, Polityki Ekologicznej Państwa, Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego oraz polityki Unii Europejskiej w zakresie gospodarki odpadami.

Cele istotne z punktu widzenia niniejszego dokumentu przedstawiono poniżej.

Główne cele:

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celami w zakresie gospodarki odpadami są:

- utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.),
- znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów,
- sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających znacząco na środowisko,
- eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów,
- pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50 % w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

30

Główne kierunki działań, mających zapewnić osiągnięcie ww. celów średniookresowych:

- zorganizowanie banku danych o odpadach,
- reforma obecnego systemu zbierania i odzysku odpadów komunalnych w gminach, dająca władzom samorządowym znacznie większe uprawnienia w zarządzaniu i kontrolowaniu systemu;
- zwiększenie stawek opłat za składowanie odpadów zmieszanych, odpadów biodegradowalnych oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku;
- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne inwestycji dotyczących odzysku i recyklingu odpadów, a także wspieranie wdrożeń nowych technologii w tym zakresie.

Odpady komunalne:

W gospodarce odpadami komunalnymi poza ww. celami głównymi przyjęto następujące cele:

- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska tak, aby nie było składowanych:
 - w 2020 r. więcej niż 35%, wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych na terenie województwa pomorskiego w 1995 r.;
- osiągnięcie w terminie do 31 grudnia 2020 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego wykorzystania następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – w wysokości minimum 50 % wagowo;
- rozwój selektywnego zbierania odpadów: niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów oraz z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych;
- wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów;
- zrehabilitowanie zamykanych lokalnych składowisk;
- prowadzenie stałego nadzoru, monitoringu zrehabilitowanych składowisk oraz bieżących remontów wierzchołków, skarp, urządzeń odgazujących i odwadniających;
- opracowanie i realizacja planu działań naprawiających stan środowiska gruntowo-wodnego w przypadkach, gdy wyniki monitoringu wskazują na istotne zanieczyszczenie wód podziemnych wokół obiektów gospodarki odpadami;

- zwiększenie udziału przetwarzania odpadów komunalnych metodami termicznymi lub innymi nowoczesnymi metodami spełniającymi kryterium najlepszej dostępnej technologii.

Odpady niebezpieczne

Główne cele w gospodarce odpadami niebezpiecznymi:

- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych oraz ograniczenie ilości odpadów poddawanych procesowi unieszkodliwiania poprzez składowanie;
- sukcesywne zwiększanie ilości odpadów poddawanych procesom odzysku;
- organizacja i rozwój nowych systemów zbierania odpadów niebezpiecznych.

Odpady zawierające azbest

wykonanie 100 % inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest w gminach i przez osoby prawne,

- usunięcie wyrobów zawierających azbest do 2032 r. zgodnie z przepisami ustawowymi i programem „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”, edukacja - zwiększenie świadomości wykorzystujących azbest i mieszkańców w zakresie bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
- zapewnienie wystarczającej pojemności składowisk w województwie pomorskim dla odpadów zawierających azbest (m. in. budowa kwatery do składowania azbestu na terenie RIPOK w Nowym Dworze k/Angowic, budowa składowiska na odpady azbestowe w Nicponi).

Odpady zawierające PCB

- sukcesywna likwidacja odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.

Oleje odpadowe

- utrzymanie w latach 2011-2024 poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35%;
- dążenie do pełnego wykorzystania mocy przerobowych instalacji do regeneracji olejów odpadowych;

- zapewnienie selektywnego zbierania i odzysku olejów odpadowych.

Zużyte baterie i akumulatory

- rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów;

Odpady medyczne i weterynaryjne

- zwiększenie efektywności selektywnego zbierania odpadów u źródła powstawania, celem zmniejszenia ilości odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów innych niż niebezpieczne.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

- wyeliminowanie praktyk demontażu pojazdu przez podmioty nieuprawnione,
- uzyskanie minimalnych poziomów odzysku i recyklingu w odniesieniu do mas własnych pojazdów przyjętych w kraju do stacji demontażu w skali roku:
 - od 1 stycznia 2015 r. osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpowiednio nie niższych niż 95% i 85%.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny:

W skali kraju:

- Utrzymanie poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu:
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego i automatów do wydawania:
 - poziomu odzysku w wysokości 80 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:
 - poziomu odzysku w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego; sprzętu oświetleniowego; narzędzi elektrycznych

i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi nadzoru i kontroli:

- poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu; dla zużytych gazowych lamp wyładowczych – poziom recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp;
- Osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości co najmniej 4 kg/Km/rok.

W skali gminy:

- Tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, do których mieszkańcy będą mogli przekazywać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych.

1.7.15. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU NOWODWORSKIEGO

„Środowisko dla zdrowia” – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

1) Identyfikacja zagrożeń zdrowia oraz zahamowania ich narastania

- Sukcesywna likwidacja eternitowych pokryć dachowych (wójtowie i burmistrzowie – poprzez dofinansowanie prac rozbiórkowych i transportu).

2) Poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych

- Identyfikacja źródeł zanieczyszczenia wód w ciekach naturalnych i kanałach melioracyjnych (region – RZGW przy współpracy WIOŚ oraz służb),

- ### **3) Poprawa i utrzymanie standardów jakości powietrza**

- #### 4) Ilościowa i jakościowa poprawa stanu zaopatrzenia mieszkańców w wodę

- 35

w ramach porozumienia gmin).

5) Budowa nowoczesnego systemu gospodarki odpadami

- Zainicjowanie prac nad budową kompostowni odpadów ulegających biodegradacji i osadów ściekowych wraz z niektórymi odpadami pochodzącymi z rolnictwa i leśnictwa (eksploatacyjne przy współpracy z gminami i starostwem),

6) Ochrona mieszkańców ich mienia przed katastrofami naturalnymi

- przeprowadzenie inwentaryzacji i oceny stanu melioracji szczegółowej na terenie poszczególnych gmin (wójtowie i burmistrzowie),
- okresowa kontrola sposobu utrzymywania rowów melioracji szczegółowej, rozważenie możliwości nałożenia w ramach prawa miejscowego obowiązku przynależności do Spółki Wodnej (wójtowie i burmistrzowie),
- utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych z zachowaniem charakterystycznych biocenoz i warunków tarliskowych oraz wdrażanie systemu biotechnicznego zabezpieczania brzegów morskich (region.– RZGW, Urząd Morski),

7) Ochrona przed hałasem zagrażającym zdrowiu lub jakości życia

- ograniczanie rozprzestrzeniania hałasu drogowego poprzez budowę ekranów akustycznych, ze wskazaniem na szpalery drzew (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, region.),

Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa

1) Wykształcenie proekologicznych postaw mieszkańców i poczucia odpowiedzialności za stan środowiska

- współdziałanie we wdrażaniu Regionalnego Programu Edukacji Ekologicznej i upowszechnianie jego zasad w placówkach oświatowych oraz organizacjach pozarządowych (ciągłe – wójtowie i burmistrzowie przy współdziałaniu starostwa, lasów, ODR i mediów),

- wspieranie inicjatyw małych i średnich gospodarstw rolnych w zakresie wdrażania produkcji proekologicznej (ciągłe - wójtowie, burmistrzowie, Starosta),
- wspieranie projektów w zakresie ekoinnowacyjności gospodarstw rolnych i przetwórstwa żywności, przy współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego (ciągłe - wójtowie, burmistrzowie, Starosta przy współpracy z ODR).

Ochrona dziedzictwa przyrodniczego regionalne wykorzystanie zasobów przyrody

- wdrażanie sieci NATURA 2000 oraz opracowanie planów ochrony (region. – RDOŚ),
- wprowadzenie do odpowiednich dokumentów prawa miejscowego podstawowych zasad gospodarowania i zarządzania obszarami chronionymi, w tym NATURA 2000 (wójtowie i burmistrzowie, miejski plan zagospodarowania przestrzennego),
- przeprowadzenie niezbędnych badań obszarów cennych przyrodniczo, predysponowanych do objęcia ochroną jako użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo – krajobrazowe oraz pomniki przyrody we wnętrzu Żuław (gmina Nowy Dwór Gdański przy współudziale RDOŚ, lasów i starostwa),
- wzmacnianie ciągłości korytarzy ekologicznych, w tym tworzenie ścieżek zwierzęcych przez drogi o wzmożonym ruchu i inne obiekty kolidujące z tymi korytarzami, jak też zabezpieczenie stref powietrznej głównych tras przelotu ptaków, a także uwzględnienie przebiegu tych korytarzy w dokumentach prawa miejscowego (wójtowie i burmistrzowie),
- prowadzenie prac hydrotechnicznych z uwzględnieniem naturalnego charakteru rzek i innych cieków żuławskich (ciągłe region. – RZGW),
- przywracanie pierwotnego charakteru krajobrazu żuławskiego poprzez odtwarzanie charakterystycznego dla regionu układu architektoniczno – urbanistycznego, a także

systemu zadrzewień (wójtowie i burmistrzowie, miejski plan zagospodarowania przestrzennego),

- rewitalizacja parków wiejskich.

2) Zwiększenie powierzchni leśnych oraz wzrost ich różnorodności biologicznej

- Aktualizacja bonitacji i inwentaryzacja gruntów żuławskich w celu wyznaczenia terenów zalecanych do zalesienia (wójtowie i burmistrzowie, miejski plan zagospodarowania przestrzennego),
- Wprowadzenie w ramach prawa miejscowego ustaleń ograniczających możliwość zmiany sposobu użytkowania terenów zadrzewionych, bagiennych i torfowisk w celu wykorzystania ich na cele budowlane oraz rolne (miejski plan zagospodarowania przestrzennego).

3) Zachowanie wysokich walorów ekologicznych obszarów rolniczych

- Promowanie odbudowy zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, a także propagowanie ochrony istniejących i zakładania nowych użytków zielonych (ciągłe – Starosta, wójtowie, burmistrzowie przy współpracy z ODR i mediami),
- Wspieranie działań mających na celu odtworzenie pastwiskowej formy chowu zwierząt roślinożernych (ciągłe – ODR),
- Promowanie pro-ekologicznych systemów upraw rolnych (ciągłe – ODR, media),
- Podjęcie działań na rzecz budowy instalacji do kompostowania biomasy, w tym odpadów ulegających biodegradacji (wielkie gospodarstwa rolne),
- Utrzymanie zrównoważonego bilansu wodnego w ekosystemach rolniczych poprzez odbudowę i przywrócenie właściwej, odwadniająco – nawadniającej funkcji systemom melioracyjnym (region. – ZMIUW).

Zrównoważone wykorzystanie surowców, wody i energii

1) Wzrost wykorzystania surowców naturalnych, materiałów, wody i energii

- propagowanie najlepszych dostępnych technik (BAT), uwzględniających oszczędność surowcową, materiałową energetyczną (ciągłe wójtowie, burmistrzowie, Starosta, media),

- ## 2) Promocja pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych

- 40

wschodnio-atlantycznego szlaku wędrówek ptaków migrujących (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego).

2. STREFA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA

Gmina Nowy Dwór Gdański położona jest w powiecie nowodworskim, we wschodniej części województwa pomorskiego.

Gmina Nowy Dwór Gdański graniczy z pięcioma gminami:

- od północy z gminami Stegna i Sztutowo,
- od wschodu z gminą Elbląską (powiat elbląski),
- od południa z gminą Nowy Staw (powiat malborski),
- od zachodu z gminą Ostaszewo.

Gmina Nowy Dwór Gdański podzielona jest na 25 sołectw. Sołectwa wraz z liczbą mieszkańców oraz powierzchnią wymieniono w poniższej tabeli.

Tabela 1 Sołectwa gminy Nowy Dwór Gdański (stan na 31.12.2014)

Lp.	Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa	Liczba mieszkańców
1	Gozdawa	Gozdawa	174
2	Gozdawa Osada	Gozdawa Osada	236
3	Jazowa	Jazowa	538
4	Kępiny Małe	Kępiny Małe	234
5	Kępki	Kępki	313
6	Kmiecín	Kmiecín	950
7	Lubieszewo	Lubieszewo	292
8	Marynowy	Marynowy	522
9	Marzęcino	Marzęcino	708
		O słonka	16
10	Myszewko	Myszewko	106
		Myszkowo	165
11	Orliniec	Orliniec	109
12	Orłowo	Orłowo	538
13	Powalina	Powalina	105

Lp.	Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa	Liczba mieszkańców
14	Rakowiska	Rakowiska	132
15	Rakowo	Rakowo	205
		Jazowa Druga	92
16	Różewo	Różewo	87
		Rakowe Pole	89
17	Rychnowo Żuławskie	Rychnowo Żuławskie	92
		Ryki	76
18	Solnica	Solnica	282
19	Starocin	Starocin	272
		Piotrowo	23
20	Stawiec	Stawiec	94
		Lubieszewo Pierwsze	115
		Lubiszynek Drugi	116
21	Stobna	Stobna	138
		Nowinki	108
22	Tuja	Tuja	197
		Orłówek	139
23	Wierciny	Wierciny	210
24	Wężowiec	Wężowiec	197
25	Żelichowo	Żelichowo	222
		Cyganka	84
		Cyganek	101

Źródło: Urząd Gminy w Nowym Dworze Gdańskim

Obszar gminy zamieszkiwany jest przez ok. 18084 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2014 r., stałe miejsce zameldowania).

Ryc. 1 Położenie Gminy Nowy Dwór Gdański na tle powiatu nowodworskiego.
Źródło: Strategia rozwoju powiatu nowodworskiego na lata 2014 - 2024

Ryc. 2 Gmina Nowy Dwór Gdański
Źródło: <https://maps.google.com/>

2.2. ROZWÓJ GOSPODARCZY

W 2014 roku na terenie gminy Nowy Dwór Gdański zarejestrowanych było 68 podmiotów gospodarczych w sektorze publicznym i 1430 w sektorze prywatnym.

Na terenie gminy znaczny jest udział podmiotów prowadzących działalność w zakresie handlu, budownictwa, przetwórstwa przemysłowego oraz transportu. Najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych stanowią niewielkie prywatne przedsiębiorstwa prowadzące działalność usługowo-handlową.

Liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie gminy w poszczególnych sekcjach (wg PKD 2007) przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na terenie gminy Nowy Dwór Gdański (według sekcji PKD 2007 oraz sektorów własnościowych, dane za rok 2014)

Sekcje wg PKD 2007	Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON
sektor publiczny	
Ogółem	68
Sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
Sekcja F Budownictwo	1
Sekcja H Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1
Sekcja L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	11
Sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9
Sekcja P Edukacja	38
Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4
Sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2
sektor prywatny	
Ogółem	1430
Sekcja A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	32
Sekcja B Górnictwo i wydobywanie	1
Sekcja C Przetwórstwo przemysłowe	163
Sekcja D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą	4

45

Sekcje wg PKD 2007	Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON
wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	
Sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5
Sekcja F Budownictwo	208
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	370
Sekcja H Transport i gospodarka magazynowa	107
Sekcja I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	62
Sekcja J Informacja i komunikacja	16
Sekcja K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	57
Sekcja L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	63
Sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	72
Sekcja N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	45
Sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3
Sekcja P Edukacja	22
Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	73
Sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	21
Sekcje S Pozostała działalność usługowa i T Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	106

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

2.3. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Powierzchnia gminy wynosi 21 300 ha. Użytki rolne stanowią około 83,3%, co świadczy o wysokim znaczeniu rolnictwa w gospodarce ogólnej gminy. Gmina charakteryzuje się niską lesistością - na poziomie około 0,5%, która jest najniższa w powiecie i województwie. Tereny zurbanizowane oraz pozostałe grunty drogi, wody i nieużytki stanowią około 16 %

2.4. ZABYTKI

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich część lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową (art. 3 pkt. 1).

W myśl art. 6 ust. 1 pkt. 1 ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania zabytki nieruchome, będące w szczególności:

- a. krajobrazami kulturowymi,
- b. układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
- c. dziełami architektury i budownictwa,
- d. dziełami budownictwa obronnego,
- e. obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
- f. cmentarzami,
- g. parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
- h. miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji.

Ochronie mogą podlegać również nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej (art. 6 ust. 2).

Do rejestru zabytków wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy. Do rejestru może być również wpisane otoczenie zabytku wpisanego do rejestru zabytków, a także jego nazwa geograficzna, historyczna lub tradycyjna (art. 8, 9 pkt. 1, 2).

W Pracowni Rejestru i Ewidencji Zabytków NID gromadzone są decyzje o wpisie do rejestru zabytków z terenu całego kraju, do dostarczenia których zobligowani są Wojewódzcy Konserwatorzy Zabytków.

Do zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków położonych na gminy Nowy Dwór Gdański zgodnie z danymi Narodowego Instytutu Dziedzictwa (stan na 30 czerwca 2015 r.) należą:

- **W miejscowości Jazowa:**

- dom nr 6 (d. gospoda z częścią mieszkalną), drewn., 1887, nr rej.: A-1907 z 31.12.2014,
- otoczenie ogrodowo-parkowe, j.w.,

- **W miejscowości Kmiecin:**

- kościół par., nr rej.: 27/N z 2.12.1959,

- **W miejscowości Lubieszewo:**

- kościół par. pw. św. Elżbiety, 2 poł. XIV, XVI-XIX, nr rej.: 128/N z 26.09.1961,
- dom podcieniowy nr 22, szach., poł. XIX, nr rej.: 129/N z 26.09.1961,
- dom podcieniowy nr 37, szach., 1747, nr rej.: 104/N z 5.04.1960,
- spichlerz, nr rej.: 105/N z 5.04.1960,

- **W miejscowości Marynowy:**

- kościół par. pw. św. Anny, poł. XIV, 1516, nr rej.: 130/N z 27.09.1961,
- cmentarz przykościelny, nr rej.: 361/94 z 27.05.1994,
- dom podcieniowy nr 46/54, nr rej.: 120/N z 20.09.1961,
- dom podcieniowy nr 47/55, nr rej.: 121/N z 20.09.1961,
- dom podcieniowy nr 51/52, nr rej.: 686 z 21.12.1973,

- **W miejscowości Marzęcino:**

- kościół par. pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, szach., 1 poł. XIX, nr rej.: 683 z 21.12.1973,

- **W miejscowości Myszewo:**

- dom podcieniowy nr 1, szach., 1793, XX, nr rej.: 132/N z 28.09.1961,

- **W miejscowości Nowy Dwór Gdański:**

- kościół par. pw. Przemienia Pańskiego, ul. Drzymały 3, poł. XIX, nr rej.: 311/93 z 13.10.1993,
- dom, ul. Chrobrego 7, poł. XIX, nr rej.: 168/90 z 29.08.1990,
- dom podcieniowy nr 74, ul. Morska 74, k. XVIII, 1800, XX, nr rej.: 488/96 z 24.01.1996,

- dom, ul. Morska 83, XIX/XX, nr rej.: 84/85 z 20.09.1985,
- dom, ul. Sikorskiego 9, szach., k. XIX, nr rej.: 492/96 z 29.03.1996,
- dom, ul. Sikorskiego 14, drewn., poł. XIX, nr rej.: 493/96 z 28.03.1996,
- budynek administracyjny, ul. Sikorskiego 21, 1935, nr rej.: 571/98 z 23.12.1998,
- budynek administracyjny, ul. Sikorskiego 23, 1936, nr rej.: 570/98 z 23.12.1998,
- dom, ul. Sikorskiego 35, drewn., k. XVIII, XIX/XX, nr rej.: 613 z 21.12.1972,
- dom, ul. Wejhera 2, drewn., 1 poł. XIX, nr rej.: 169/90 z 29.08.1990,
- dom, pl. Wolności 10, drewn., poł. XIX, nr rej.: 167/90 z 29.08.1990,
- zespół d. fabryki i browaru, ul. 3 Maja 2, 1880, nr rej.: 374/94 z 1.08.1994:
 - budynek magazynowo-produkcyjny,
 - budynek administracyjno-produkcyjny,
- magazyn, ul. Kopernika 15-17, 1902, nr rej.: 410/94 z 21.12.1994,
- wieża ciśnień, ul. Tuwima 5, 1909, nr rej.: 234/92 z 26.10.1992,
- most drogowy zwodzony na rzece Tudze, ul. Sikorskiego, 1936, nr rej.: 446/95 z 7.04.1995,
- **W miejscowości Orłowo:**
 - kościół fil. pw. św. Barbary, poł. XIV, nr rej.: 135/N z 29.09.1961,
 - dom podcieniowy nr 27, szach., 1798, nr rej.: 138/N z 30.09.1961,
 - dom podcieniowy nr 31, 1802, drewn., nr rej.: 103/N z 17.06.1960,
 - stodoła, nr rej.: j.w.
 - dom podcieniowy (w PGR Orłowo I), drewn.-szach., 1802, nr rej.: 136/N z 30.09.1961,
 - stodoła, drewn., pocz. XIX, nr rej.: 137/N z 30.09.1961 dom podcieniowy (w PGR Orłowo II), drewn.-szach., 1847, nr rej.: 77/85 z 13.09.1985,
- **W miejscowości Różewo**
 - cmentarz mennonicki, nr rej.: 47/78 z 14.08.1988,
- **W miejscowości Rychnowy**
 - zagroda nr 24, nr rej.: 104/88 z 25.04.1988:
 - dom, 1861,
 - 2 obory,
 - Warsztat,

- spichlerz, 1921,
 - ogród,
 - brama z kratą, 1906,
 -
- **W miejscowości Stawiec**
 - cmentarz mennonicki, nr rej.: 46/78 z 14.08.1988,
- **W miejscowości Stobna**
 - dom „olęderski” w zagrodzie nr 5, drewn., 1888, nr rej.: A-1916 z 19.05.2015,
- **W miejscowości Tuja**
 - kościół fil. pw. św. Jakuba, XIV, 1894, nr rej.: 142/N z 3.10.1961,
- **W miejscowości Tujce-Cyganek**
 - kościół pw. św. Mikołaja, XIV, 1894, nr rej.: 126/N z 25.05.1961.

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

3.1. SYSTEM TRANSPORTU I KOMUNIKACJI

Z punktu widzenia komunikacyjnego i urbanistycznego gminy Nowy Dwór Gdański posiada dość atrakcyjne położenie. Gmina Nowy Dwór Gdański oddalona jest od Gdańska o 44 km, od Elbląga o 22 km i od Malborka o 20 km.

Infrastrukturę komunikacyjną gminy Nowy Dwór Gdański zapewnia system dróg o znaczeniu międzynarodowym, krajowym, regionalnym, powiatowym i lokalnym. Przez teren gminy Nowy Dwór Gdański przebiega droga krajowa nr 7 prowadząca z Żukowa koło Gdańska przez Warszawę do granicy ze Słowacją w Chyżnem. Jest ona częścią międzynarodowej drogi europejskiej E77 prowadzącą dalej przez Słowację do stolicy Węgier, Budapesztu oraz na odcinku Gdańsk – węzeł Elbląg. Istotne znaczenie ma też droga krajowa nr 55 przebiegająca przez województwo pomorskie oraz kujawsko pomorskie.

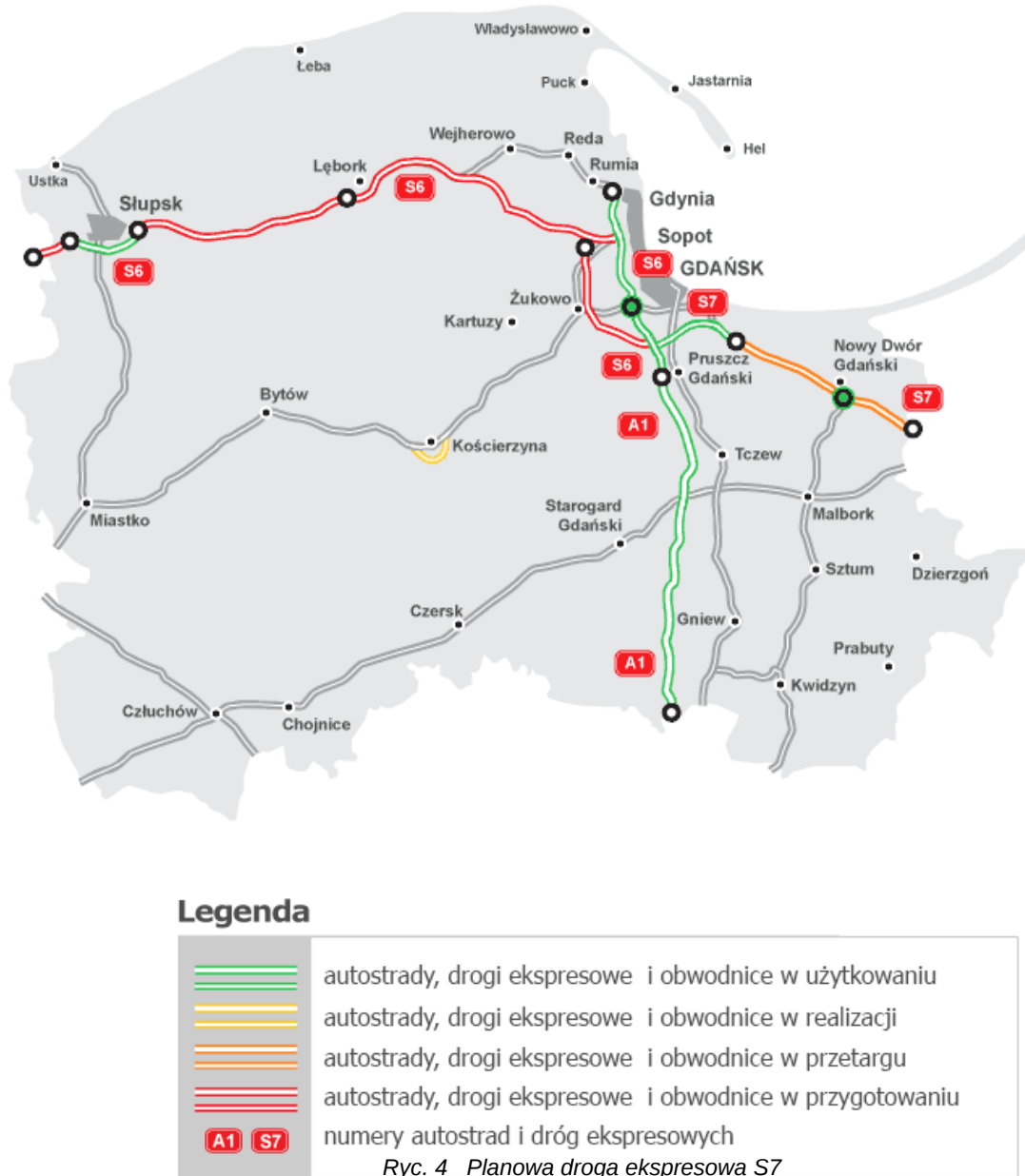

Ryc. 3 Układ dróg na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

Źródło: na podstawie Google Maps

Droga krajowa

Projektowany odcinek drogi krajowej S7 od Gdańska do Elbląga leży w europejskim korytarzu transportowym Ryga – Kaliningrad – Elbląg – Gdańsk oraz w korytarzu z Gdańska przez Warszawę do Odessy. Początek projektowanej trasy zlokalizowany jest w miejscowości Koszwały a koniec projektowanej trasy w miejscowości Kazimierzowo.

Źródło: GDDKiA

Droga wojewódzka

Przez teren gminy Nowy Dwór Gdański przebiega droga wojewódzka nr 502 – łączy Nowy Dwór Gdański ze Stegną.

System dróg krajowych i wojewódzkich uzupełniają drogi o znaczeniu powiatowym i lokalnym.

Stan dróg przebiegających przez gminę Nowy Dwór Gdański został przedstawiony przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w poniższych tabelach

a) Parametry i stan ogólny DK7

Tabela 3 Parametry DK7

	Klasa stanu dróg [km]				
Parametr	A	B	C	D	?
Stan spękań/nośność	11,097	3,750	0,000	0,000	2,050
Równość podłużna	16,396	0,501	0,000	0,000	0,000
Koleiny	16,897	0,000	0,000	0,000	0,000
Stan powierzchni	14,346	0,501	0,000	0,000	2,050
Wł. Przeciwpowodziowe	3,052	13,845	0,000	0,000	0,000

Źródło: GDDKiA

Tabela 4 Stan ogólny DK7

Stan dróg	[%]	[km]
Dobry	87,9	14,847
Niezadowolający	0,0	0,000
Zły	0,0	0,000
Brak danych	12,1	2,050

Źródło: GDDKiA

b) Parametry i stan ogólny DK55

Tabela 5 Parametry DK55

	Klasa stanu dróg [km]				
Parametr	A	B	C	D	?
Stan spękań/nośność	2,349	4,828	0,000	0,000	0,000
Równość podłużna	4,252	2,887	0,038	0,000	0,000
Koleiny	1,731	0,980	4,338	0,128	0,000
Stan powierzchni	1,141	6,036	0,000	0,000	0,000
Wł. Przeciwpowodziowe	0,000	6,497	0,642	0,000	0,038

Źródło: GDDKiA

Tabela 6 Stan ogólny DK55

Stan dróg	[%]	[km]
Dobry	37,8	2,711
Niezadowolający	60,4	4,338
Zły	1,8	0,128
Brak danych	0,0	0,000

Źródło: GDDKiA

Transport kolejowy

Na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański zlokalizowane są zarówno linie normalnotorowe jak i wąskotorowe.

Nowy Dwór Gdański posiada towarowe połączenia kolejowe. Sąsiednie miasta takie jak Elbląg, Malbork, Tczew i Gdańsk posiadają międzynarodowe połączenia osobowe oraz ekspresowe połączenie z Warszawą.

Linia kolejowa znajdująca się pod zarządem PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. nr 256 Szymankowo – Nowy Dwór Gdański przebiega południkowo i łączy stację węzłową w Szymankowie (gm. Lichnowy) z magistralą kolejową E65 Warszawa – Gdańsk (Gmina Nowy Dwór Gdański), która należy do VI Europejskiego Korytarza Transportowego łączącego państwa nadbałtyckie z krajami położonymi nad Morzem Adriatyckim. Linia nr 256 jest obecnie nieeksploatowana, poza wybranymi dniami letnimi, kiedy uruchamiany jest „Pociąg na plażę” -

wspólny produkt przewoźnika normalnotorowego i Pomorskiego Towarzystwa Miłośników Kolei Żelaznych, które prowadzi przewozy na liniach Żuławskiej Kolei Dojazdowej.

3.2. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Centralny Wodociąg Żuławski w głównej mierze zajmuje się: poborem i dostarczaniem wody, odprowadzaniem ścieków, wykonywaniem przyłączy wodno-kanalizacyjnych oraz badaniami laboratoryjnymi w obrębie gminy Nowy Dwór Gdański. W gminie Nowy Dwór Gdański istnieje sieć rozdzielcza o długości 203, 1 km oraz sieć magistralna o długości 28 km

Bogate specjalistyczne zaplecze techniczne, wpływa korzystnie na prowadzenie usług w zakresie eksploatacji systemów wodociągowo – kanalizacyjnych gminy Nowy Dwór Gdański.

Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy Nowy Dwór nie ma stacji uzdatniania wody.

Gospodarka ściekowa

Zgodnie z danymi Przedsiębiorstwa „Szop” długość sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez Przedsiębiorstwo w 2014 roku w gminie Nowy Dwór Gdański wynosi 80,1 km. Liczba przyłączy na terenie gminy wynosi obecnie 1129 szt. (dane na dzień 31.12.2014).

Oczyszczalnia ścieków

Na terenie gminy Nowy Dwór Gdański firma Szop Sp. z o.o. posiada i eksploatuje jedną oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną na Ul. Warszawskiej 51 w Nowym Dworze Gdańskim. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna. W tabeli poniżej zostały przedstawione parametry oczyszczalni.

Tabela 7 Parametry oczyszczalni ścieków w gminie Nowy Dwór Gdański

Nazwa:	„Szop” Sp. z o.o. ul. Warszawska 51, 82-100 Nowy Dwór Gdański
Użytkownik:	„Szop” Sp. z o.o.
Obsługiwany obszar:	Aglomeracja Nowy Dwór Gdański
Ilość odbieranych ścieków:	753.919 m ³
Przepustowość [m³/d]:	3064
Obciążenie [RLM]:	19.500

Sposoby oczyszczania:	Mechaniczno-biologiczny
% redukcji ładunku	BZT ₅ .99,49%, CHZT ₅ .98,37%, fosfor 99,00% azot 98,66% zawiesina.99,30%
Ilość wytwarzanych osadów ściekowych w ciągu roku:	2.500 [Mg]
Sposób zagospodarowania ścieków:	Rolniczy, do uprawiania roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz
Odbiornik oczyszczonych ścieków:	Rów melioracyjny

Źródło: Szop Sp. z o.o.

3.4. GOSPODARKA ENERGETYCZNA I GAZYFIKACJA

CIEPŁOWNICTWO

Na terenie miasta funkcjonuje Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim, prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i przesyłania i dystrybucji ciepła.

Głównym źródłem ciepła eksploatowanym przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim jest kotłownia przy ul. Jantarowej 5, w której spalany jest miał węgla kamiennego. Ponadto PEC w Nowym Dworze Gdańskim eksploatuje źródła ciepła, których zainstalowana moc cieplna nie przekracza 5 MW:

- kotłownia nr 3 przy ul. Dworcowej 27 w Nowym Dworze Gdańskim, w której spalany jest gaz ziemny,
- kotłownia zlokalizowane w Kmiecinie, w której ciepło pochodzi ze spalania miału węgla kamiennego.

Od 01.07.2015 jedną z kotłowni (przy Placu Wolności 5) wcześniej eksploatowaną przez PEC, eksploatuje właściciel Spółdzielni Mieszkaniowej w Nowym Dworze Gdańskim. W kotłowni tej spalany jest miał węgla kamiennego.

GAZYFIKACJA

Na terenie powiatu nowodworskiego rolę operatora systemu dystrybucyjnego pełni Polska Spółka Gazownictwa Oddział w Gdańsku.

Polska Spółka Gazownictwa Oddział w Gdańsku (dawniej Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o.) rozpoczął działalność 1 lipca 2013 roku. Przekształcenie spółki w oddział było rezultatem konsolidacji obszaru dystrybucji Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa SA, w efekcie której sześć spółek gazownictwa zajmujących się dystrybucją gazu ziemnego w Polsce zostało połączonych w jedną spółkę ogólnopolską.

Na terenie gminy Nowy Dwór Gdański 26,1% ogółu ludności korzysta z instalacji gazowej. Na terenie gminy zgazyfikowane jest miasto Nowy Dwór Gdański. W miejscowości Kmiecín planowana jest gazyfikacja. Pozostałe miejscowości na terenie gminy nie są zgazyfikowane.

Całkowita długość czynnej sieci na terenie gminy wynosi 35 609 m, z czego 7 050 m to sieć przesyłowa, a 28 559 m - sieć rozdzielcza.

Liczba czynnych połączeń do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych wynosi 600. Z sieci gazowej korzysta 4 742 mieszkańców gminy (4738 w mieście oraz 4 na wsi). W roku 2013 na terenie gminy Nowy Dwór Gdański gaz doprowadzony był do 1 651 gospodarstw domowych, w tym 705 gospodarstw wykorzystywało gaz do celów grzewczych.

ENERGIA ELEKTRYCZNA

Operatorem systemu dystrybucyjnego energii elektrycznej na terenie gminy Nowy Dwór Gdański jest ENERGA-OPERATOR S.A.

W wyniku decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki od 1 lipca 2007 roku ENERGA-OPERATOR pełni funkcję niezależnego operatora systemu dystrybucyjnego (OSD). Spółka należy do Grupy ENERGA.

Na obszarze działania ENERGA-OPERATOR S.A. zadania sprzedawcy z urzędu wykonuje ENERGA-OBRÓT S.A. Działalność eksploatacyjną na terenie gminy Nowy Dwór Gdański prowadzi ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Olsztynie.

Teren gminy Nowy Dwór Gdański zasilany jest ze stacji 110/15 kV/kV GPZ Nowy Dwór Gdański (Główny Punkt Zasilania)

Linie średniego napięcia 15 kV na terenie gminy Nowy Dwór Gdański zasilają łącznie 152 stacje transformatorowe 15kV/0,4kV, z których zasilana jest cała sieć elektroenergetyczna niskiego napięcia.

Stan techniczny linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia na terenie gminy Nowy Dwór Gdański jest dobry. Standardy jakościowe energii elektrycznej są dotrzymane z zachowaniem odchyłeń dopuszczonych przepisami.

3.5. ENERGIA ODNAWIALNA

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. (Dz.U.2012.1059 j.t. ze zm.) przez energię ze źródeł odnawialnych rozumie się energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, energię fal, prądów i pływów morskich, energię spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych. Przewiduje się, że zdecydowany udział w produkcji „czystej energii” na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański

Gmina Nowy Dwór leży w II strefie wietrzności – bardzo korzystnej. Dzięki lokalizacji w tej strefie powinno się upatrywać możliwość wykorzystania tego typu odnawialnych źródeł energii.

Ryc. 5 Strefy korzystne dla lokalizacji elektrowni wiatrowej na terenie Polski

Źródło: insralacjebudowlane.pl

Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego przewiduje funkcje pod rozwój energetyki ze źródeł odnawialnych (m.in. energetyki wiatrowej) i planuje stwarzanie korzystnych warunków rozwoju dla tej formy produkcji energii odnawialnej.

Korekty w planie zagospodarowania umożliwiają budowę turbin w obszarach wsi Lubieszewo, Gozdawa, Kmiecina, Myszewko, Marynowy, Orłowo, Tuja, Żelichowo i Starocin. Plany zagospodarowania tych terenów zezwalają na powstanie 69 wiatraków prądotwórczych (19 w okolicach Lubieszewa i ponad 50 w okolicach Kmiecina). Obecnie oddana została w 2015 roku do użytku farma wiatrowa Ostaszewo (20 turbin) o łącznej mocy 40MW inwestorem jest Nowotna Farma Wiatrowa Sp. z o.o.

Obszar województwa pomorskiego, gdzie zlokalizowana jest gmina Nowy Dwór Gdański, posiada duże zasobów słomy w skali kraju. Dlatego też rozwój energii odnawialnej pozyskiwanej z biomasy jest bardzo istotny i perspektywiczny dla gminy.

Na terenie gminy obecnie wykorzystuje się biomasę na cele grzewcze w budynkach oświatowych, m.in. w:

3.6. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Wejście w życie ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (DzU poz.87 z dnia 17.01.2015 r.) zobowiązuje gminę do przejęcia obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych.

Zgodnie z ww. ustawą gminy zobowiązane są również osiągnąć do dnia 31 grudnia 2020 r. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo. Maksymalny poziom odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, dopuszczonych do składowania na składowisku, powinien zostać ograniczony: do dnia 31.12.2020 r. nie więcej niż 35% całkowitej masy zebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

60

RIPOK Tczew, do którego zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 Gmina Nowy Dwór Gdański została przypisana, odpady zmieszane, odpady zielone, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych z terenu Gminy składowane są w Zakładzie Utylizacji Odpadów Stałych w Tczewie przy ul. Rokickiej 5A.

Na terenie gminy Nowy Dwór Gdański, głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury związane z usługami. Odpady komunalne zgodnie z katalogiem odpadów określonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2014 poz. 1923) można podzielić na trzy podgrupy. Pierwszą podgrupą odpadów komunalnych są odpady segregowane i gromadzone selektywnie, drugą – odpady z ogrodów i parków (odpady zielone), natomiast trzecią – inne odpady komunalne. Głównym sposobem postępowania z odpadami komunalnymi na terenie gminy Nowy Dwór Gdański jest ich składowanie na składowiskach odpadów.

Poniższe tabele przedstawiają rodzaj oraz masę odebranych odpadów w gminie Nowy Dwór Gdański.

Tabela 8 Masa poszczególnych rodzajów odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych w roku 2014

Nazwa instalacji do której zostały przekazane odpady komunalne	Adres instalacji	Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
REMONDIS Elektrorecykling Sp. Z.o.o.	Ul. Szczecińska 113b Słupsk	20 01 23	Urządzenia zawierające freony	0,5
		20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymieniona w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,7
		20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż	0,3

Nazwa instalacji do której zostały przekazane odpady komunalne	Adres instalacji	Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
			wymienione w 20 01 21	
Zakład Utylizacji Odpadów Stałych Tczew	Rokicka 1 83 – 110 Tczew	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	142,8
		15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	0,3
		15 01 07	Opakowania ze szkła	170,4
		15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	0,8
		16 01 19	Tworzywa sztuczne	0,3
		16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	0,1
		16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	2,4
		16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	4,6
		17 01 01	Odpady betonu	13,2

Nazwa instalacji do której zostały przekazane odpady komunalne	Adres instalacji	Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
			oraz gruzu betonowego z rozbiórek i remontów	
		17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	17,0
		17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymieniona w 17 06 01 i 17 06 03	2,3
		17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	100,0
		20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,4
		20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,5
		20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,7

Nazwa instalacji do której zostały przekazane odpady komunalne	Adres instalacji	Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
		20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	69,1
		20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2871,5
		20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	21,6
		20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	9,6

Źródło: Urząd Marszałkowski w Gdańsku

Tabela 9 Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie gminy Nowy Dwór Gdański – rok 2014

Nazwa i adres punktu	Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych Ul. Warszawska 22 82 – 100 Nowy Dwór Gdański	15 01 02	Opakowanie z tworzyw sztucznych	2,0
	15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	0,8
	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	58,1

	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu cegielnego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	56,4
	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	13,3
	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,4
	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 23 i 20 01 35	1,3
	20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,3
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,4
	10 03 07	Odpady wielkogabarytowe	6,3

Źródło: Urząd Marszałkowski w Gdańsku

Poniższa tabela przedstawia poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy Nowy Dwór Gdański.

Tabela 10 Poziom recyklingu w latach 2014 w Gminie Nowy Dwór Gdański

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Łączna masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Masa odpadów poddanych recyklingowi [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	53,0	98,2	0,0
0,15 01 02	Opakowania z	142,8	181,2	0,0

65

	tworzyw sztucznych			
15 01 04	Opakowania z metali	0,0	17,3	0,0
15 01 07	Opakowania ze szkła	170,4	171,2	0,0
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,7	1,7	0,0

Źródło: Urząd Marszałkowski w Gdańsku

Poniższa tabela przedstawia wykaz podmiotów wpisanych do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Tabela 11 Wykaz podmiotów wpisanych do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

Podmiot	Adres
Przedsiębiorstwo Robót Sanitarno- Porządkowych S.A.	Trakt Św. Wojciecha 43/45 80 -044 Gdańsk
Przedsiębiorstwo Handlowo-Uługowo- Transportowe "MARCO" Marek Plech	Wyłęba 32 26 – 085 Ćmińsk
FIRMA HANDLOWA "TESCO" sp.j. Andrzej Kowalczyk, Dorota Kowalczyk	Spokojna 20A 81 – 549 Gdynia
COMPLEX Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Tomasz Grzmil	Wiejska 6 82 – 230 Nowy Staw
Przedsiębiorstwo Robót - Sanitarno Porządkowych Sp. z o.o.	Pszenna 1 82 – 100 Nowy Dwór Gdański
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	Kanałowa 2 82 – 100 Nowy Dwór Gdański
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o.	Szańcowa 1 82 – 300 Elbląg
CLEANER Zakład Sprzątania Spółka jawna Maciej Bukowski Grzegorz Misiewicz	Mazurska 10 82 – 300 Elbląg
KOMA Spółka z o.o. Spółka komandytowa	Sikorskiego 19c 19 – 300 Elk
ALTVATER PIŁA Sp. z o.o.	Łączna 4A 64 – 920 Piła

Podmiot	Adres
Veolia Usługi dla Środowiska S.A	Zagańska 232A 25 – 563 Kielce

Źródło: UMiG Nowy Dwór Gdański

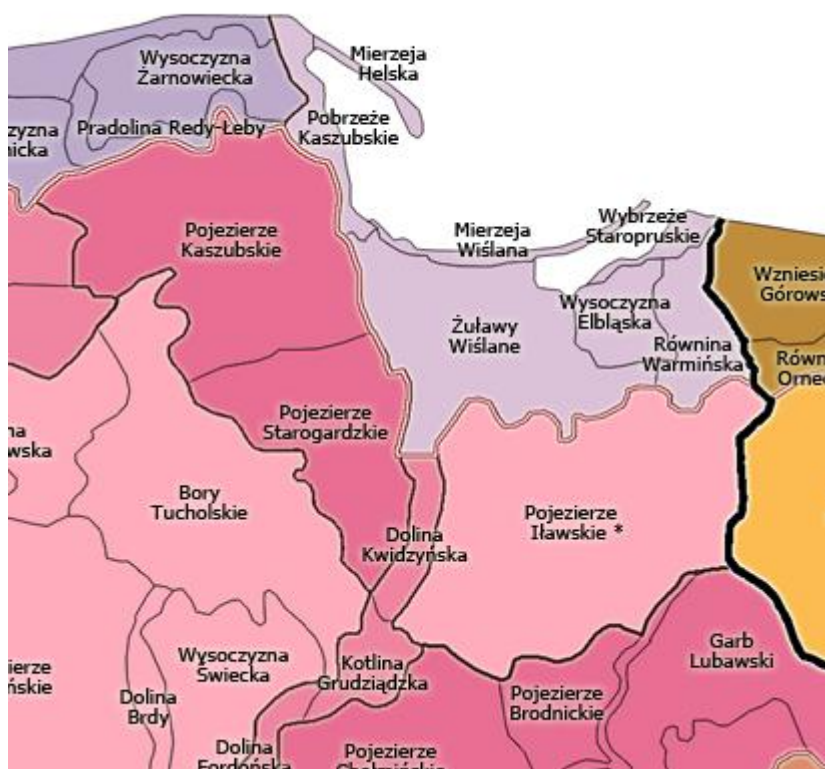
Zbiórka zużytych baterii odbywa się w budynku Urzędu Miasta i Gminy, placówkach oświatowych, bibliotekach, obiektach handlowych we współpracy z organizacją odzysku.

Zbiórka przeterminowanych leków od mieszkańców gminy Nowy Dwór Gdański odbywa się do wyspecjalizowanych pojemników, usytuowanych w PSZOK w Nowym Dworze Gdańskim.

4. INWENTARYZACJA ZASOBÓW I SKŁADNIKÓW PRZYRODY

4.1.GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Kondrackiego (1994) opisywany obszar położony jest w podprovincji Pobrzeża Południowobałtyckiego, w zasięgu makroregionu Pobrzeża Gdańskiego, w mezoregionie Żuławy Wiślane. Obszar Żuław sąsiaduje od zachodu z Pojezierzem Kaszubskim oraz Pojezierzem Starogardzkim, od południa z Doliną Kwidzyńską i Pojezierzem Iławskim, od wschodu graniczy z Równiną Warmińską i Wysoczyzną Elbląską a od Północy z Mierzeją Wiślaną.

Ryc. 6 Podziału fizyczno-geograficzny Polski Kondrackiego

Źródło: wikipedia.org

4.2.SUROWCE MINERALNE GMINY

Zgodnie z Rejestrem Obszarów Górniczych, Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie gminy Nowy Dwór Gdański nie występuje żaden obszar górniczy.

4.3.GLEBY

Gmina Nowy Dwór Gdański usytuowana jest na obszarze Żuław Wiślanych. Na terenach tych występują jedne z najżyźniejszych gleb Polski – mady, klasa bonitacyjna tych gleb jest bardzo wysoka – wynosi od I – IV.

Mady rzeczne należą do gleb napływowych, czyli powstałych wskutek działania wód. Ich rzeczna odmiana występuje na współczesnych tarasach rzek i jest to nagromadzony muł rzeczny. Woda porywa z jakiegoś miejsca cząsteczki i niesie je z prądem, zostawiając potem w przypadkowej lokalizacji. Najczęściej mady powstają po wewnętrznej stronie zakrętów lub przy ujściach większych rzek. Materiał glebowy nanoszony jest na taras w czasie podniesienia się poziomu wody i wystąpienia rzeki z koryta.

Charakterystyczną cechą mad jest warstwowa budowa. Poszczególne warstwy różnią się między sobą strukturą, składem granulometrycznym i miąższością, dlatego że każda kolejna warstwa pochodzi z innego okresu roztopów lub nadmiernych opadów, które spowodowały wylanie rzeki. Aby określić gatunek mady bierze się pod uwagę przeważającą liczbę warstw i materiał, z którego są zrobione.

W gminie Nowy Dwór Gdański negatywnie na jakość gleb wpływa działalność człowieka na obszarach zurbanizowanych oraz użytkowanych rolniczo. W związku z tym, że w strukturze gmina ma charakter rolniczy, oddziaływanie sektora rolniczego ma dominujący wpływ na jakość gleb. W celu minimalizacji szkód i przeciwdziałania degradacji należy prowadzić procesy wapniowania gleb, dzięki którym dochodzi do zmiany właściwości fizykochemicznych oraz biologicznych gleb. Zbyt duże nawożenie gleb azotem mineralnym może powodować powstawanie w glebie związków nitrozowych oraz skażenia środowiska nitrozo-aminami.

W wyniku emisji pyłów pochodzących ze źródeł motoryzacyjnych, dochodzi do zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi. Z czasem dochodzi do kumulacji tych pierwiastków w glebach zlokalizowanych tuż przy drogach. Duża ilość tych pierwiastków jest silnie sorbowana przez kompleks sorpcyjny i skumulowana w poziomach próchnicznych. Duża zawartość metali ciężkich wpływa toksycznie na rośliny oraz oddziałuje niekorzystnie na strukturę i zwężłość gleb.

4.4. WARUNKI KLIMATYCZNE

Gmina Nowy Dwór Gdański znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego morskiego, charakteryzującego się wyraźnym wpływem Bałtyku, zdecydowaną przewagą wiatrów z sektora zachodniego i północno-zachodniego. Klimat obszaru jest również wynikiem oddziałujących na niego mas powietrza. Dominująca na obszarze wybrzeża cyrkulacja zachodnia powoduje, że najczęściej napływającymi masami są masy powietrza polarno-morskiego, które przynoszą

69

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadza roczne oceny jakości powietrza atmosferycznego dla województwa pomorskiego. Na dzień opracowywania Programu Ochrony Środowiska dostępne są dane za rok 2014.

Dla celów oceny jakości powietrza oraz uchwalania i realizacji programów jego ochrony na terenie kraju ustanowione zostały strefy. Wyznaczono je w oparciu o podział administracyjny kraju. Swymi granicami obejmują aglomeracje, miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostałe obszary leżące w granicach województwa. **W tym ujęciu w województwie pomorskim znajdują się dwie strefy – aglomeracja trójmiejska w skład której wchodzi Gdańsk, Gdynia i Sopot oraz pozostała część województwa zwana strefą pomorską.**

Celem przeprowadzenia rocznej oceny jakości powietrza w województwie jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref, w zakresie umożliwiającym:

- dokonanie klasyfikacji stref w oparciu o poziom dopuszczalny, poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, poziom docelowy i poziom celu długoterminowego. W efekcie wskazanie stref dla których nie spełnione są standardy jakości powietrza. Wynik klasyfikacji jest podstawą do określenia potrzeby podjęcia i prowadzenia określonych działań na rzecz poprawy jakości powietrza w danej strefie (w tym opracowanie programów ochrony powietrza POP)

Stwierdzono również przekroczenie wartości normatywnej ozonu) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Tabela 12 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej

Substancja	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM _{2,5}	Pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
Klasa	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A

Źródło: Informacja o jakości powietrza działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w województwie Pomorskim w 2014

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w województwie pomorskim pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na strefy pomorskiej, klasyfikację na zasadzie analogii – pomiary substancji wykonane na innych stanowiskach pomiarowych w strefie pomorskiej oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2014 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu, będącego składową strefy pomorskiej do poniższych klas:

- o klasy A – dla dwutlenku siarki, tlenków azotu,
- do klasy D2 – ze względu na wynik oceny ozonu.

Stwierdzono również przekroczenie wartości normatywnej ozonu wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Tabela 13 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Substancja	SO ₂	NO _x	Ozon
Klasa	A	A	D2

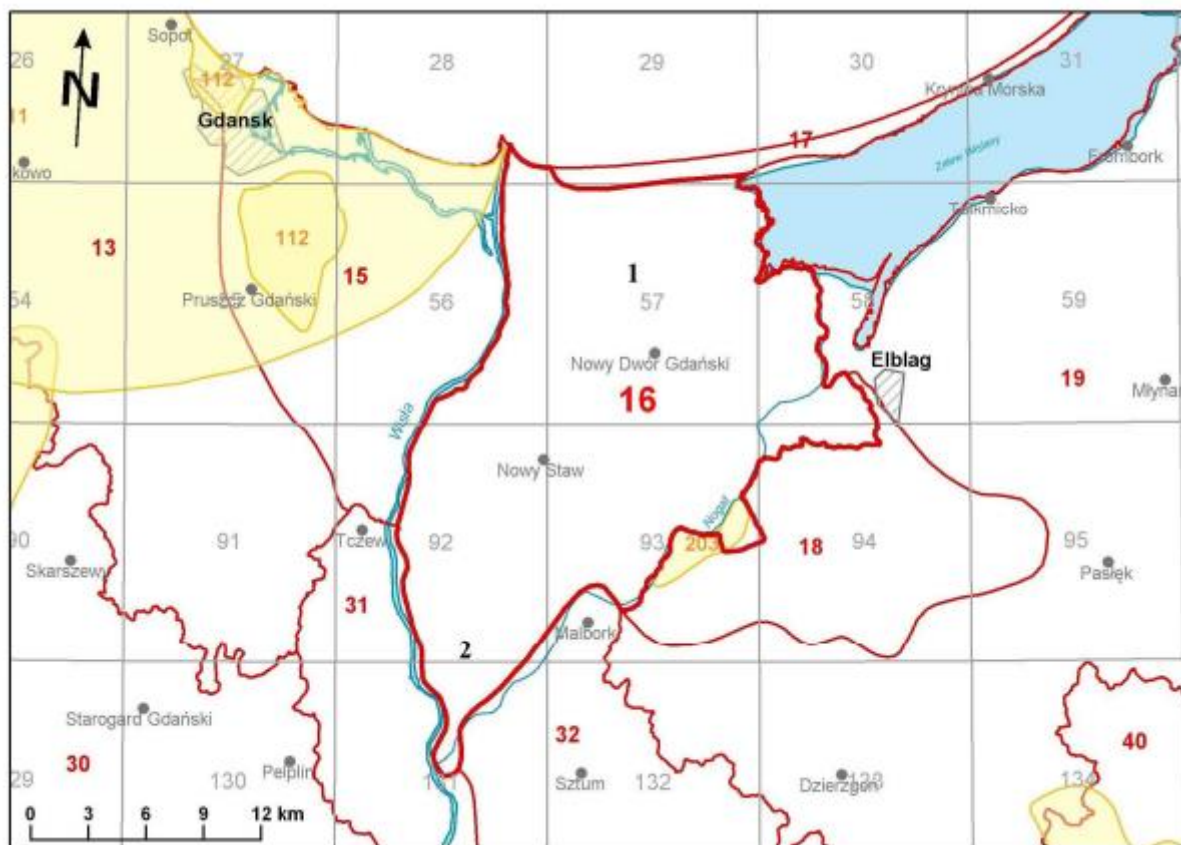
Źródło: Informacja o jakości powietrza działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w województwie Pomorskim w 2014

4.6. WODY PODZIEMNE

Teren gminy Nowy Dwór Gdański jak cały obszar powiatu nowodworskiego na podstawie kryteriów hydrostrukturalnych oraz udziału głównych poziomów wodonośnych należy do makroregionu północno-wschodniego a w obrębie tego makroregionu do regionu gdańskiego z subregionem żuławskim. Są to wody czwartorzędowe ze względu na słabą izolację zagrożone zanieczyszczeniami powierzchniowymi i ingresją wód morskich. Dolna granica występowania wód słodkich intensywnej wymiany zalega do 150 m p.p.m. W obrębie Mierzei Wiślanej poziom wodonośny pokrywają osady namułowe z wkładkami piaszczystymi, w których występują wody zaskórne, oraz utwory eoliczne z charakterystycznymi soczewkami wodnymi zalegającymi na wodach słonych. Wody gruntowe na Mierzei występują płytko w utworach wydmych. Są to wody płytkie, wspierane na wodach słonych infiltrujących od strony morza.

Badania jakości wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Na terenie powiatu nowodworskiego badania te prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie w ramach monitoringu operacyjnego, którym objęto jednolite części wód podziemnych zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu.

Obszar gminy zlokalizowany jest w obrębie jednej jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) należących do regionu dolnej Wisły. W obrębie JCWPd 16 nie ma głównych zbiorników wód podziemnych.

Ryc. 7 JCWPd zlokalizowane na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański

Źródło: www.gios.gov.pl/

Wyniki badań na opisywanych JCWPd prowadzone były w ramach monitoringu diagnostycznego, który się odbywa co 3 lub 6 lat, oraz monitoringu operacyjnego odbywającego się od 1 do 2 razy w roku. Częstotliwość monitoringu zależy od rodzaju zwierciadła, czy jest ono napięte czy też swobodne. Na dzień dzisiejszy brak danych za lata 2013 - 2014.

Stan w 2009 i 2010 roku – wody podziemne

Stan wód podziemnych w roku 2009 i 2010 pod względem chemicznym określany jest jako słaby, pod względem ilościowym za rok 2010 – dobrym.

W JCWPd nr 16 rozpoznana została presja rolnicza, nie mniej jednak na terenie jednostki nie wydzielono obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu pochodzenia rolniczego. Istotnym problemem jednostki jest niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich i rekreacyjnych.

Tabela 14 Charakterystyka JCWPd 16 pod względem ilościowym i chemicznym

Powierzchnia [km ²]	Dorzecze	Stratygrafia poziomów wodonośnych występujących na obszarze JCWPd	Główny użytkowy poziom wodonośny	Struktura poboru rejestrowanego		Stan chemiczny wg danych z 2009 r.	Stan ilościowy wg danych z 2010 r.	Stan chemiczny wg danych z 2010 r.
				Stratygrafia	Udział [%]			
890,23	Wisła	Q ^z - (Ng+Pg) - K ^z	Q-(Ng+Pg)	K	46	SŁABY	DOBRY	SŁABY

Źródło: <http://mjwp.gios.gov.pl/>

Na terenie jednolitej części wód podziemnych numer 16 zlokalizowanych jest 5 punktów pomiarowych.

Tabela 15 Ocena stanu chemicznego wód podziemnych w JCWPd nr 16

Nr MONBADA/ Nr SOBWP	Głębokość ww. strop [m]	Stratygrafia	Klasa jakości w punkcie	Wskaźniki w zakresie stężeń		Stan chemiczny warstw wodonośnych	Stan chemiczny JCWPd wg danych z 2011 r.
				IV klasy jakości	V klasy jakości		
2508	6	Q	IV	K	Mn	SŁABY	SŁABY
712	16,3	Q	III	Fe			
769	16,6	Q	IV		Mn		
2509	20	Q	III		Mn		
2510	21	Q	IV	NH ₄ , HCO ₃	Fe		

Źródło: Źródło: <http://mjwp.gios.gov.pl/>

4.7. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Nowy Dwór Gdański położona jest w strefie hydrograficznej Żuław Wiślanych. Obszar ten charakteryzuje się dużą gęstością sieci wodnej. Centralną oś gminy stanowi rzeka Tuga uchodząca na terenie gminy Stegna do Szkarpawy. Zachodnią granicę gminy wyznacza

Nogat, będący prawym dopływem Wisły, uchodzącym do Zalewu Wiślanego. Wzdłuż granicy z gminą Ostaszewo płynie kanał Linawa.

Wody te charakteryzuje minimalny przepływ i minimalny spadek oraz duże zamulenie dna. Maximum stanów wód stanowi ok. 3 m.

4.8.CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW PRZYRODY OŻYWIONEJ

Lasy

Lasy spełniają różnorodne funkcje, zapewniają stabilizację stosunków wodnych, ochronę gleb przed erozją, kształtują klimat, tworzą warunki dla zachowania potencjału biologicznego gatunków i ekosystemów, zachowują różnorodność i złożoność krajobrazu. Do ważnej funkcji należy zaliczyć funkcję produkcyjną polegającą na pozyskiwaniu drewna. Pełnią również funkcje społeczne, które służą kształtowaniu warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa.

Lasy zajmują powierzchnię 107,37 ha tj. 0,5% powierzchni gminy.

Tabela 16 Struktura lasów na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

	Jednostka miary	2014
Ogółem	ha	107,37
lesistość w %	%	0,5
grunty leśne publiczne ogółem	ha	103,37
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	103,37
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	98,99
grunty leśne prywatne	ha	4,00
lasy ogółem	ha	105,4
lasy publiczne ogółem	ha	101,4
lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	101,4
lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	97,02
lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	4,38
lasy prywatne ogółem	ha	4
Ogółem	ha	4,00
lasy ogółem	ha	4,00
grunty leśne prywatne ogółem	ha	4,00
grunty leśne prywatne osób fizycznych	ha	4,00

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Obszar Chronionego Krajobrazu rzeki Nogat

OChK Rzeki Nogat obejmuje teren międzywala Nogatu wraz z okolicami wsi Kmieciny, Solnica, Jazowa, Rakowo i Wierciny. Do walorów krajobrazowych tych terenów zaliczyć należy: koryto rzeki, ciąg izolowanych zbiorników wodnych, pasy oczeretów, szuwarów warunkach innej roślinności wodnej, strefy zadrzewień, zakrzewień nawodnych oraz nieliczne tereny leśne.

Obszar Chronionego Krajobrazu rzeki Szkarpawy

Poza gminą Nowy Dwór Gd. położony jest także w gminie Sztutowo i Stegna. Cały obszar charakteryzuje się silnie rozbudowaną siecią hydrograficzną. W użytkowaniu gruntów dominują użytki rolne i zielone.

Pomniki przyrody

W gminie Nowy Dwór Gdański znajdują się 16 pomników przyrody. W poniższej tabeli znajdują się spis pomników przyrody wraz z lokalizacją oraz datą ustanowienia

Tabela 17 Pomniki przyrody na terenie miasta i gminy Nowy Dwór Gdański

Gatunek	Data ustanowienia	Lokalizacja
Miasto Nowy Dwór Gdański		
kasztanowiec zwyczajny	02.09.1988 r.	Przy ul. Warszawskiej 27
dąb szypułkowy	31.12.1996 r.	Teren LKS przy ul. Warszawskiej 20
dąb szypułkowy	21.12.1992 r.	Przy trasie Nowy Dwór Gd.- Kmieciny prawa strona 300m za zespołem Szkół nr 2
dąb szypułkowy	02.09.1988 r.	Przy ul. Drzymały 2
dąb szypułkowy	02.09.1988 r.	Przy ul. Konopnickiej 19 (na wysokości budynku MGOPS)
Gmina Nowy Dwór Gdański		
topola biała 2 szt. –nr w rej. 42/54,	02.07.1954	Marynowy przy drodze krajowej 55 prawa strona
platan klonolistny - nr 158/66	21.10.1966	Jazowa posesja Pana Piwnickiego
dąb szypułkowy –nr w rej. 173/66,	21.10.1966	Kmieciny na terenie Kościoła
jesion wyniosły –nr w rej. 159/66,	21.10.1966	Kmieciny teren parku wiejskiego
dąb szypułkowy –nr w rej. 76/88,	02.09.1988	Orłowo przy drodze z Orłowa do Orłówek
jesion wyniosły –nr w rej. 81/88,	02.09.1988	Orłowo przed zakrętem przy drodze z Nowego Dworu Gd. do byłego zakładu rolnego
dąb szypułkowy –nr w rej. 83/88,	02.09.1988	Różewo cmentarz mennonicki
dąb szypułkowy –nr w rej. 80/88	02.09.1988	Żelichowo 300m poniżej mostu, nad rzeką Tuga
wiąz szypułkowy – nr w rej.267/96	31.12.1996	Orliniec zadrzewienie śródpolne, droga Orliniec-Marzęcino

dąb szypułkowy – nr 266/96	21.12.1996	Orliniec obok mostu przy drodze Orliniec - Solnica
----------------------------	------------	--

Źródło: Gmina Nowy Dwór Gdański

Tereny zielone:

Ważną częścią składową miast są tereny zielone. W zależności od funkcji jaką pełnią możemy wyróżnić: tereny zieleni wypoczynkowej - są to: parki, skwery, zieleńce, ogródki działkowe, tereny sportowe, tereny zieleni specjalnego przeznaczenia - są to: pasy zieleni izolacyjnej, tereny zieleni towarzyszące komunikacji, ogrody dydaktyczne, cmentarze, tereny zieleni o ograniczonym dostępie, to tereny: towarzyszące obiektom przemysłowym, towarzyszące zabudowie osiedlowej i indywidualnej.

Tabela 18 Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

	Jednostka miary	2014
TERENY ZIELENI		
Tereny zieleni wg lokalizacji		
Zieleńce		
Obiekty	szt.	24
Powierzchnia	ha	25,50
Zieleń uliczna		
Powierzchnia	ha	3,81
Tereny zieleni osiedlowej		
Powierzchnia	ha	8,9
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej		
Obiekty	szt.	11
Powierzchnia	ha	7,3
Żywopłoty wg lokalizacji		
Długość	m	4862
Nasadzenia i ubytki wg lokalizacji		
Nasadzenia		
Drzewa	szt.	55
Krzewy	szt.	600
Ubytki		
Drzewa	szt.	22
Krzewy	szt.	100

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz parków na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

Tabela 19 Wykaz parków na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
Parki miejskie		
1	Ul. Drzymały	0,5107
2	Ul. Warszawska	1,4042
3	Ul. Sikorskiego	0,2088
Parki wiejskie		
1	Kmiecín ul. Żuławska	0,24

Źródło: Gmina Nowy Dwór Gdański

W gminie Nowy Dwór Gdańsk występują zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, które uzupełniają nieliczne kompleksy leśne. Istniejące zadrzewienia nie stanowią wyraźnego systemu i przypisać im można funkcję estetyczną, wodochronną i klimatyczną.

5. GŁÓWNE ŹRÓDŁA ZAGROŻEŃ ŚRODOWISKA W GMINIE NOWY DWÓR GDAŃSKI

5.1. PRZYRODA

Presja na środowisko przyrodnicze występuje głównie w obrębie miejsc przeznaczonych dla potrzeb turystyki i rekreacji, zabudowań, ośrodków wczasowych, w pobliżu ciągów komunikacyjnych. Większość z parków znajdujących się na terenie gminy znajduje się w stanie wymagającym rewitalizacji. Główne kierunki gospodarki leśnej prowadzonej przez służby leśne obejmują zagospodarowanie, pielęgnację, ochronę, użytkowanie i odnawianie lasów w tym stałe pozyskiwanie drewna i innych użytków leśnych oraz wykorzystywanie zdrowotnych, rekreacyjnych i innych walorów lasów. Większość procesów gospodarczych prowadzonych w lasach przez służby leśne jest podporządkowana odnowieniom naturalnym. Ogranicza się udział zrębów zupełnych na rzecz częściowych i stopniowych.

5.2. ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

Główne przyczyny zanieczyszczenia wód podziemnych mają pochodzenie antropogeniczne. Stopień zanieczyszczenia wód podziemnych w największym stopniu zależy od głębokości zalegania oraz izolacji poziomu wodonośnego od powierzchni terenu oraz od lokalizacji potencjalnego źródła zagrożeń.

Głównym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych jest sposób zagospodarowania i użytkowania terenu (stopień skanalizowania, stacje paliw, składowiska odpadów itp.). Poprawa lub pogorszenie stanu gospodarki komunalnej na terenie miasta mają, zatem bezpośredni wpływ na jakość wód podziemnych.

Zagrożenie dla jakości wód podziemnych może wiązać się także z zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego, związanego np. z niewłaściwym stosowaniem nawozów sztucznych, organicznych i środków ochrony roślin (niedostosowany termin i dawki nawożenia).

Zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowi również deponowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych (bezpośrednio na ziemi, w ciekach wodnych itp.).

Na jakość wód powierzchniowych wpływają uwarunkowania naturalne: warunki klimatyczne, jakość gleb, podłoże geologiczne oraz presje antropogeniczne.

Potencjalne zagrożenie stanowią mogą zrzuty nieoczyszczonych ścieków przemysłowych i komunalnych. Sieć kanalizacyjną należy na bieżąco modernizować i sukcesywnie rozbudowywać.

Zanieczyszczenia obszarowe są odprowadzane do wód w sposób niezorganizowany, trudny do określenia pomiarowego. Głównym źródłem tych zanieczyszczeń są mineralne i organiczne nawozy stosowane pod uprawy oraz chemiczna ochrona roślin. Transport tych substancji z terenu zlewni odbywa się przez wody roztopowe, opadowe i infiltracyjne na całej długości rzeki. Powyższy zespół zagrożeń doprowadza do nadmiernego wzbogacenia wód w substancje biogenne. Nadmierne użyźnienie wód powoduje nadmierny rozwój organizmów, a ich masowy rozkład obniża parametry biochemiczne wód.

Tabela 20 Ładunek zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do środowiska na terenie gminy Nowy Dwór Gdański

Nazwa jednostki	Adres	Gmina	Nazwa odbiornika (kolektor)	Rodzaj ścieku	Ilość [m3]	Wsp.	Nazwa substancji	Ładunek w pobranej wodzie [kg]	Stężenia w ściekach [mg/dm3]	Ładunek w ściekach [kg]
SZOP Spółka z o.o.,	Warszawska 51, 82-100 Nowy Dwór Gdański	gm. miejsko-wiejska Nowy Dwór Gdański 2210023 RZGW w Gdańsku (GD)	rzeka Kanał Różewo-Kanał Panieński - odbiornik	ścieki komunalne	753919	0,4	BZT5	0	5,48	4131,47612
			(kolektor ściekowy OMB Nowy Dwór Gdański)			0,5	CHZT	0	34,87	26289,15553
						-	Zawiesiny	0	9,6	7237,6224
						-	Cl+SO4	0	187,83	141608,6058

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego,

5.3.ZAGROŻENIA POWIETRZA

Zmiany antropogeniczne (wywołane działalnością człowieka) składu atmosfery można zaklasyfikować do 3 grup:

- zmiany składu chemicznego, tzn. wprowadzanie do powietrza nowych składników gazowych,
- zanieczyszczenia mechaniczne (zapylenie),
- zanieczyszczenia energetyczne (głównie termiczne).

Emisja niska

Problem niskiej emisji związany jest w dużej mierze z wykorzystywaniem węgla jako głównego paliwa do wytwarzania ciepła oraz spalanie paliw tanich o dużej zawartości siarki i mało korzystnych parametrach grzewczych, a także spalanie śmieci.

Udział emisji niskiej w ogólnej ilości emitowanych do powietrza zanieczyszczeń jest trudny do zbilansowania ze względu na rozproszenie źródeł emisji.

W związku z powyższym duże znaczenie dla jakości powietrza atmosferycznego mają działania podejmowane m. in. przez indywidualnych mieszkańców prowadzące do zmiany ogrzewania z węglowego na gazowe lub olejowe.

Emisja ze źródeł komunikacyjnych

Do znaczących niezorganizowanych źródeł należy zaliczyć emisję zanieczyszczeń związanych z transportem samochodowym. Szybki rozwój motoryzacji, a w konsekwencji ciągle zwiększająca się na drogach liczba pojazdów samochodowych, prowadzi do wzrostu emisji dwutlenków azotu, tlenku węgla, węglowodorów i ołowiu.

Do obszarów narażonych na terenie gminy Nowy Dwór Gdański zaliczyć można tereny położone bezpośrednio przy drodze krajowej nr 7 i nr 55 oraz drodze wojewódzkiej nr 502

Źródłem emisji komunikacyjnej są także stacje paliw zlokalizowane na terenie miasta i gminy.

5.4.HAŁAS

Ze względu na środowisko występowania możemy dokonać podziału hałasu na trzy podstawowe grupy:

- hałas w przemyśle (przemysłowy),
- hałas w pomieszczeniach mieszkalnych, użyteczności publicznej i terenach wypoczynkowych (komunalny),
- hałas od środków transportu (komunikacyjny).

Klimat akustyczny środowiska Gminy Nowy Dwór Gdański w zdecydowanej większości kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy, który ze względu na powszechność charakteryzuje się dużym zasięgiem oddziaływania.

Do głównych źródeł hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Nowy Dwór Gdański zaliczyć można tereny położone bezpośrednio przy drodze ekspresowej nr 7. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą: natężenie ruchu, struktura strumienia pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan techniczny nawierzchni, charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Przyczyną hałasu drogowego jest przede wszystkim interakcja pomiędzy oponą, a nawierzchnią, a także dźwięki samego pojazdu (m. in. silnika, systemu napędowego, systemu wydechowego). Kontakt opony z nawierzchnią jako główne źródło hałasu występuje u większości samochodów przy prędkości powyżej 55 km/h, a w przypadku samochodów ciężarowych przy prędkości powyżej 70 km/h. Powstawanie hałasu powoduje m. in.:

- zwiększenie szerokości opony – każde dodatkowe 10 mm szerokości powoduje wzrost hałasu o 0,2- 0,4 dB(A),
- szorstkość nawierzchni - choć również bardzo gładkie nawierzchnie mogą generować hałas,
- szybkie tłoczenie i rozprężanie powietrza w miejscu kontaktu opony z nawierzchnią.

Tabela 21 Istniejąca infrastruktura ochrony przed hałasem

Lp.	Numer drogi	Strona drogi	Km początku zabezpieczenia (po wybudowaniu)	Km końca zabezpieczenia (po wybudowaniu)	Długość zabezpieczenia [m]	Wysokość zabezpieczenia (bez zakrzywienia)	Odgięcie zakrzywienie itp.	Materiał wykonania	Rok wybudowania zabezpieczenia
1	7	L	58+130	58+420	290	2	NIE	PCV	2006
2	7	L	67+306	67+660	354	3,5	NIE	PCV	2006
3	7	L	67+670	67+736	66	3,5	NIE	PCV	2006
4	7	L	67+751	67+910	159	2,5	NIE	PCV	2006

Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

5.5.PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska pola elektromagnetyczne definiuje się jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

Źródłem pól elektromagnetycznych emitowanych do środowiska w powyższym zakresie częstotliwości są stacje i linie elektroenergetyczne, urządzenia radionadawcze i radiokomunikacyjne oraz liczne urządzenia medyczne i przemysłowe. Wpływ tych urządzeń na środowisko jest zależny od częstotliwości ich pracy, ale przede wszystkim od wielkości wytwarzanej przez nie energii. W związku z tym z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają następujące obiekty:

- linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym równym 110 kV lub wyższym;

- obiekty radionadawcze, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne;
- urządzenia radiokomunikacyjne, w tym stacje bazowe telefonii komórkowej o częstotliwości 450 – 1800 MHz, których sieć rozwinęła się znacznie w ciągu ostatnich lat;
- urządzenia radiolokacyjne.

Podstawowa zasada ochrony przed polami elektromagnetycznymi została zapisana w art. 121 Prawa Ochrony Środowiska. Zgodnie z ww. artykułem „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach; zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane”.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku z wyróżnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U.2003.192.1883).

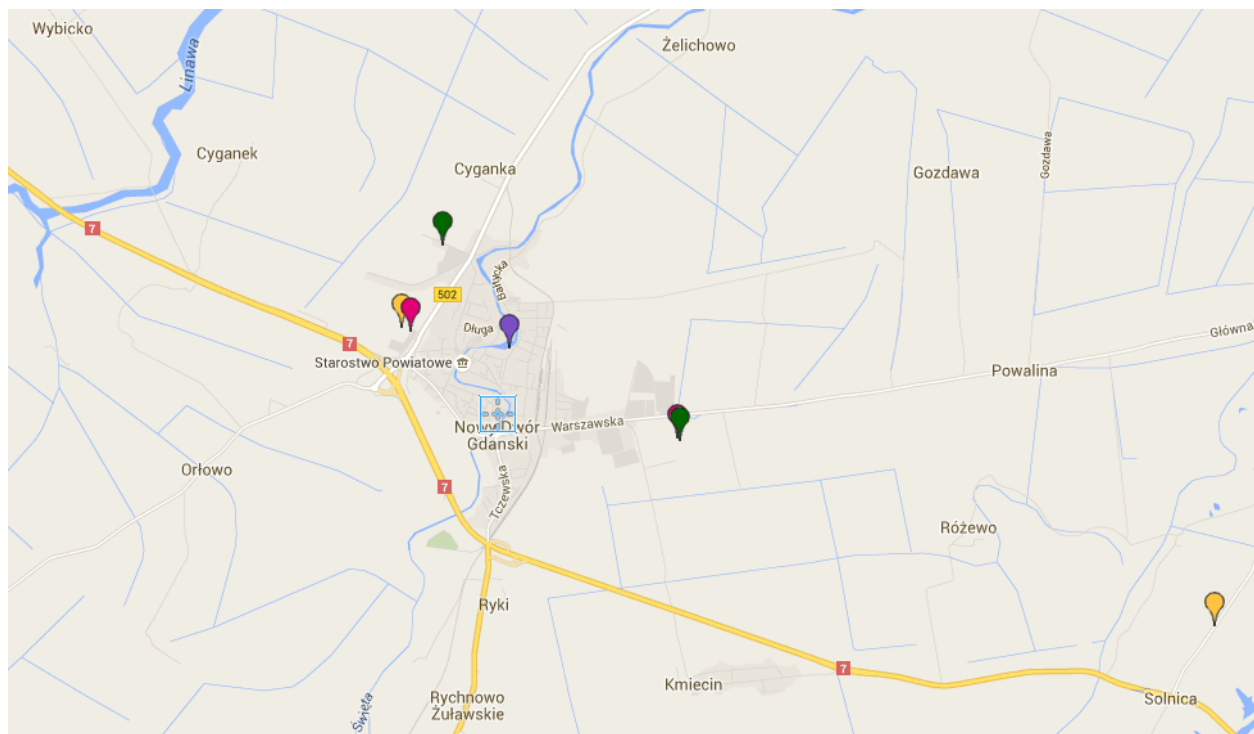
Zgodnie z art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2013.1232 j.t. ze zm.) oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Dnia 12 listopada 2007 zostało wydane Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U.2007.221.1645).

Badanie pól elektromagnetycznych w województwie pomorskim jest przeprowadzane i nadzorowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku. Wyniki przeprowadzonych badań publikowane są w raportach o stanie środowiska w województwie pomorskim.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku prowadził badania poziomów pól elektromagnetycznych na terenie gminy jednym punktach pomiarowych. Miejsce zostało wytypowane do badań jako pozostałe tereny miejskie, czyli o liczbie poniżej 50 tysięcy mieszkańców. Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu 3 MHz - 3000 MHz wyniosła odpowiednio 0,14 V/m. Wartość ta mieści się w dopuszczanych granicach. Maksymalny poziom natężenia pól elektromagnetycznych wynosi 7,0 V/m.

Na terenie gminy Nowy Dwór Gdański zlokalizowanych jest 6 stacji bazowych telefonii komórkowej. Dokładny wykaz wraz z lokalizacją poszczególnych stacji przedstawiają poniższa tabela oraz rycina (dane na dzień 21.09.2015).

Ryc. 8 Rozmieszczenie stacji bazowych sieci komórkowej na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański

Źródło: mapa.btsearch.pl/

Tabela 22 Lokalizacja i charakterystyka źródeł promieniowania elektromagnetycznego w Gminie Nowy Dwór Gdański

Lp.	Nazwa właściciela instalacji	Lokalizacja instalacji	Rodzaj instalacji
1	ORANGE POLSKA S.A. Warszawa	Solnica, dz. Nr 46 82 – 100 Nowy Dwór Gdański	Stacja bazowa telefonii komórkowej

Lp.	Nazwa właściciela instalacji	Lokalizacja instalacji	Rodzaj instalacji
2	P4 Sp.z.o.o. Warszawa	Ul. Obrońców Westerplatte 29 82- 100 Nowy Dwór Gdański	Stacja bazowa telefonii komórkowej
3	Polkomtel S.A. Warszawa	Ul. Wiejska, nr dz.21/42 82-100 Nowy Dwór Gdański	Stacja bazowa telefonii komórkowej
4	ORANGE POLSKA S.A. Warszawa	Ul. Jantarowa 5 82- 100 Nowy Dwór Gdański	Stacja bazowa telefonii komórkowej
5	Polkomtel S.A. Warszawa	Kmiecin, dz. Nr 3 82- 100 Nowy Dwór Gdański	Stacja bazowa telefonii komórkowej
6	ENERGA- OPERATOR S.A. Oddz. w Elblągu	Ul. Kochanowskiego 3 82-100 Nowy Dwór Gdański	Stacja 110/15 kV GPZ
7	Polska Agencja Żeglugi Powietrznej w Warszawie	Kmiecin, dz. Nr 14/2 82 – 100 Nowy Dwór Gdański	Urządzenia radionawigacyjna VOR
8	Netia S.A. Warszawa	Ul. Wejhera 3 82 – 100 Nowy Dwór Gdański	Instalacja radiolinii
9	T – mobile Polska S.A. Warszawa	Kmiecin dz. Nr 3 82 – 100 Nowy Dwór Gdański	Stacja bazowa telefonii komórkowej

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim

Postępowanie administracyjne związane z lokalizacją stacji bazowych telefonii komórkowej odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa Ochrony Środowiska i poprzedzone jest procedurą ocen oddziaływania na środowisko. Przepisy ochrony środowiska nakładają na inwestora obowiązek wykonania pomiarów pól elektromagnetycznych bezpośrednio po uruchomieniu obiektu.

5.6. GLEBA I POWIERZCHNIA TERENU

Wpływ na jakość gleb na terenie gminy mają głównie: zanieczyszczenie gleb (szczególnie metalami ciężkimi), zakwaszenie gleb oraz procesy erozyjne.

Na terenie gminy występują charakterystyczne dla terenów zabudowanych gleby antropogeniczne – przekształcone w wyniku działalności człowieka. Charakteryzują się one skróconym profilem glebowym, w którym mogą występować domieszki materiałów obcych m.in. budowlanych. Większość warstw tego typu gleb wykazuje wysoki stopień zagęszczenia. Gleby te w większości przykryte są powierzchnią litą w postaci chodników, jezdni. Uniemożliwia to między innymi obieg wody oraz życie na poziomie mikrobiologicznym. Gleby antropogeniczne wykazują wysokie zasolenie, spowodowane stosowaniem soli w okresie zimowym w celu przeciwdziałania skutkom oblodzenia dróg i chodników, co negatywnie wpływa na wzrost i rozwój roślin.

Erozja jest procesem geologicznym i pod pojęciem erozji gleb rozumie się zarówno procesy naturalne powodowane przez wodę, wiatr i śnieg, jak i antropogeniczne przeobrażające powierzchniowo i włącznie powierzchnię ziemi.

Tereny erodowane, w tym zwłaszcza agro-ekosystemy, cechują się znacznie zachwianą równowagą biologiczną, prowadzącą do negatywnych i najczęściej trwałych zmian warunków ekologicznych i techniczno-organizacyjnych.

W warunkach polskich za najważniejszą uznaje erozję powodowaną przez wodę (erozja wodna) i wiatr (erozja wietrzna).

Erozja wodna - przeobrażenie i degradowanie wierzchniego i głębszych poziomów gleb w wyniku oddziaływania spływów powierzchniowych z deszczu lub tającego śniegu oraz wód rzecznych. Należą do niej procesy powierzchniowe, liniowe i podziemne.

Erozja wietrzna (eoliczna) - przeobrażenie i degradowanie gleb pod wpływem erozyjnego oddziaływania wiatru. Należą do niej procesy deflacji, korazji i akumulacji.

Erozja wodna powierzchniowa polega głównie na zmywaniu cząstek glebowych z terenów wyżej położonych i zachodzi przede wszystkim na glebach ornych o zróżnicowanej rzeźbie terenu. W procesie tej erozji wymywane są przede wszystkim najdrobniejsze cząstki gleb, w tym koloidy organiczne, wchodzące w skład próchnicy glebowej oraz cząstki mineralne, zwłaszcza frakcje pyłu, drobnego piasku i koloidy.

Nadmierne zakwaszenie gleb stanowi poważny czynnik ich degradacji. Przyczynia się również do ograniczania możliwości plonowania większości gatunków roślin uprawnych, a nierzadko szkodzi wegetacji. Wiele roślin na glebach nadmiernie kwaśnych daje nie tylko niższe plony, ale i ich jakość jest gorsza, np. mała zawartość fosforu, wapnia oraz magnezu.

Powodem zakwaszenia gleb są procesy naturalne zachodzące w glebach i czynniki atmosferyczne. Intensywność naturalnego zakwaszenia gleb zależy od następujących czynników:

- rodzaju i gatunku gleb,
- warunków klimatycznych,
- ukształtowania rzeźby terenu.

Zakwaszeniu gleb sprzyjają także czynniki antropogeniczne, związane z różnorodną działalnością człowieka. Spośród tych czynników wyróżnić można przede wszystkim:

- zanieczyszczenia atmosfery (SO₂, CO₂, NO_x),
- składowanie i stosowanie kwaśnych i kwasotwórczych odpadów,
- stosowanie nawozów fizjologicznie kwaśnych,
- malejący udział nawożenia organicznego,
- niewłaściwe następstwo roślin,
- niedostateczne wapnowanie użytków rolnych.

Powszechnie spotykanym problemem są „dzikie” wysypiska śmieci, w lasach, na granicy polno-leśnej i przydrożnych rowach.

5.7. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Badania naukowe prowadzone w różnych częściach świata wykazują, że prawidłowo zlokalizowane i rozmieszczone elektrownie wiatrowe nie mają znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na awifaunę. Należy jednak mieć na uwadze, że niewłaściwa lokalizacja elektrowni wiatrowych może pogorszyć stan środowiska, w tym populacji ptaków. Podstawowe znaczenie dla minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych na ptaki ma właściwy wybór lokalizacji, w szczególności unikanie lokalizowania elektrowni wiatrowych:

- na obszarach użytkowanych intensywnie przez ptaki,

- Obecność turbin wiatrowych zlokalizowanych na użytkach rolnych umożliwia ich dalsze wykorzystanie pod uprawę lub pastwiska. Pojedyncza elektrownia zajmie teren kilkunastu metrów kwadratowych, obsługa ogranicza się do dwóch przeglądów w ciągu roku. Ściśle należy natomiast przestrzegać zasady zakazującej wznoszenia elektrowni wiatrowych w bliskim sąsiedztwie siedzib ludzkich. Minimalna odległość elektrowni wiatrowych od najbliższych zabudowań powinna wynosić 200 metrów. Naruszenie tej zasady może być źródłem niezadowolenia tej części społeczeństwa, dla której uciążliwe jest zbyt bliskie sąsiedztwo urządzeń, ich stała obecność w krajobrazie i powodowany nią efekt cienia. Odstępstwem od tej zasady może być jedynie budowa elektrowni wiatrowej na własnym terenie przez osobę na nim zamieszkującą. W tym przypadku turbina może być postawiona na działce znajdującej się bądź to na terenie mieszkalnym, bądź na połączonym z nim gruncie rolnym, w taki sposób, aby nie naruszać min. 200 m strefy dzielącej turbinę od strefy zabudowań mieszkalnych.

Organizacja systemu gospodarki odpadami może stanowić jeden z czynników rzutujących na stan gleb na terenie gminy. Szczególne zagrożenie dla jakości środowiska stanowią „dzikie” nielegalne wysypiska odpadów. Nie są one w żaden sposób izolowane od podłoża, w związku z czym toksyczne związki zawarte w odpadach, wymywane przez deszcz przenikają bezpośrednio do gleby, a nawet do wód gruntowych. Gnijące odpady są siedliskiem chorobotwórczych bakterii i grzybów. „Dzikie” wysypiska odpadów przyczyniają się do wzrostu śmiertelności zwierząt roślinożernych, które mogą zjadać kawałki folii plastikowej. Biogaz powstający na dzikich wysypiskach ulatnia się do atmosfery, zasilając tym samym efekt cieplarniany. Może także powodować, powstawanie samozapłonów, które mogą przyczyniać się do pożarów.

Należy zauważyć, iż gospodarka odpadami zasadniczo w sposób niekorzystny oddziałuje na środowisko przyrodnicze i środowisko życia człowieka jednakże przyjęcie właściwego kierunku gospodarowania odpadami na terenie gminy przyczyni się do zminimalizowania niekorzystnych oddziaływań. Redukcja ilości składowanych odpadów, zapobieganie niekontrolowanemu pozbywaniu się (spalania) odpadów poprzez objęcie 100% mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów, co przyczyni się do poprawy stanu powietrza atmosferycznego. Właściwe postępowanie ze wszystkimi wytwarzanymi rodzajami odpadów, ograniczenie powstawania „dzikich” wysypisk odpadów przyczyni się do zmniejszenia strat w bioróżnorodności.

Od 1 lipca 2013 roku odpady z gospodarstw domowych tj. odpady zielone, odpady ulegające biodegradacji, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki i chemikalia, meble, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny można bezpłatnie oddawać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Do PSZOK-u można również oddać odpady zebrane w sposób selektywny (papier, metal, tworzywo sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe i ulegające biodegradacji). Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych ma swoją siedzibę przy ul. Warszawskiej 22 w Nowym Dworze Gdańskim.

6. STRATEGIA OCHRONY ŚRODOWISKA DO ROKU 2021

6.1. WSTĘP

W celu opracowania dokumentów strategicznych przyjmuje się na ogół trójstopniową hierarchię celów: cel nadrzędny, cele systemowe, kierunki działań.

Na proces planowania nakładają się również uwarunkowania wynikające z istniejących programów sektorowych, planów i programów wyższego szczebla.

Formułowane cele i zadania są pochodną obecnego stanu i zagrożeń środowiska na terenie gminy Nowy Dwór Gdański. Charakterystyka funkcjonalna gminy warunkuje kierunki działań i zadania, jakie należy wykonać, aby we właściwy sposób przeciwdziałać degradacji środowiska, dążyć do poprawy jego stanu, a tym samym do poprawy jakości życia mieszkańców miasta i gminy.

6.2. CEL NADRZĘDNY

Cel nadrzędny Gminy Nowy Dwór Gdański zdefiniowany jako:

„Rozwój gminy Nowy Dwór Gdański niezagrażający środowisku”

6.3. CELE SYSTEMOWE

Cele systemowe wyznaczają stan jaki należy osiągnąć w horyzoncie czasowym 8 lat. Cele systemowe są identyfikowane na podstawie analizy obszarów problemowych występujących na terenie gminy.

Cele systemowe powinny być realistyczne i terminowe. Na poszczególne cele systemowe składają się kierunki działań. W ramach poszczególnych kierunków działań określono konkretne zadania, których realizacja pozwoli na osiągnięcie wyznaczonych celów.

6.3.1. ZASOBY PRZYRODY

Cel systemowy:

Ochrona obiektów cennych przyrodniczo oraz walorów krajobrazu rekreacyjnego i rolniczego. Zachowanie i wzrost bioróżnorodności istniejących zasobów leśnych

Kierunki działań do roku 2023:

- I. Zalesienie gruntów porolnych i zdegradowanych gatunkami rodzimymi.
- II. Wspomaganie urządzania i utrzymania terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień oraz parków.
- III. Przeprowadzanie prac inwentaryzacyjnych w zakresie oceny stanu i rozpoznawania zagrożeń różnorodności biologicznej (wykonanie nowych i aktualizacja istniejących waloryzacji przyrodniczych).
- IV. Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych.

92

- V. Zachowanie tradycyjnych praktyk gospodarczych na terenach cennych przyrodniczo.
- VI. Uwzględnianie ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych w planowaniu inwestycji.
- VII. Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego aspektów ochrony środowiska i przyrody.
- VIII. Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych.
- IX. Rozwój rolnictwa ekologicznego.
- X. Ochrona elementów środowiska przyrodniczo – kulturowego.
- XI. Rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek przyrodniczych.
- XII. Selektywny dostęp do terenów cennych przyrodniczo i ochrona tych terenów przed zainwestowaniem i tzw. dzikim zagospodarowaniem.
- XIII. Przestrzeganie okresów lęgowych ptaków przy pracach termomodernizacyjnych oraz minimalizacja skutków ograniczenia miejsc lęgowych.
- XIV. Zachowanie powierzchni parków i terenów zadrzewionych.
- XV. Ochrona istniejących kompleksów leśnych.
- XVI. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie ochrony lasów.

Bioróżnorodność oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji – w obrębie gatunku (różnorodność genetyczna), pomiędzy gatunkami oraz różnorodność ekosystemów.

Szczególnie istotne jest utrzymanie i konserwacja terenów zielonych na terenie gminy, gdyż pełnią one także funkcje rekreacyjne, klimatotwórcze i ochronne.

Gospodarka leśna powinna być prowadzona zgodnie z wymaganiami ochrony przyrody. Zrównoważona gospodarka leśna, to działalność zmierzająca do ukształtowania takiej struktury lasów i wykorzystania ich w taki sposób i tempie, zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego i żywotności.

6.3.2. ZASOBY WODNE

Cel systemowy:

Poprawa jakości i ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki działań do roku 2023:

- I. Budowa, rozbudowa i systematyczna modernizacja sieci kanalizacyjnej.
- II. Wspieranie budowy oczyszczalni przydomowych w miejscach, w których budowa kanalizacji sanitarnej nie jest uzasadniona ekonomicznie.
- III. Budowa systemów podczyszczających wzdłuż modernizowanych i nowo powstających dróg.
- IV. Wzmożenie działań kontrolnych i egzekucyjnych w celu eliminacji nielegalnego zrzutu ścieków komunalnych.
- V. Wprowadzenie rejestru i monitoringu przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.
- VI. Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych.
- VII. Zwiększenie kontroli posiadania przez właścicieli nieruchomości, dokumentacji stwierdzających korzystanie z usług wywozu ścieków ze zbiorników bezodpływowych przez uprawnione do tego podmioty.
- VIII. Działania edukacyjne społeczności lokalnej w zakresie:
 - a. wysokiej szkodliwości dla środowiska i zdrowia ludzi zanieczyszczeń wydostających się z nieszczelnych zbiorników do gromadzenia ścieków oraz wylewania ich zawartości na tereny upraw i działek nie objętych systemami kanalizacji,
 - b. zwiększania racjonalności wykorzystania wody oraz środków wpływających negatywnie na jej stan (w tym np. środków piorących, detergentów, środków ochrony roślin).
- IX. Budowa, rozbudowa i systematyczna modernizacja sieci wodociągowej.

Najistotniejszym przedsięwzięciem z zakresu gospodarki wodno-ściekowej jest zrealizowanie budowy systemu kanalizacji ściekowej na obszarach gminy.

6.3.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Cel systemowy:

Osiągnięcie dobrego stanu jakości powietrza atmosferycznego w strefach przekraczających dopuszczalne stężenia i niedopuszczenie do pogorszenia jakości powietrza w strefach mieszczących się w normach w Gminie Nowy Dwór Gdański

Kierunki działań do roku 2023:

- I. Edukacja mieszkańców na temat zanieczyszczeń z niskiej emisji i szkodliwości spalania odpadów komunalnych w piecach domowych.
- II. Termomodernizacja istniejących budynków, stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych obiektów.
- III. Preferowanie wprowadzania w budownictwie materiałów energooszczędnych.
- IV. Bieżąca modernizacja dróg i ciągów komunikacyjnych.
- V. Wspieranie rozwoju ruchu rowerowego poprzez likwidację barier technicznych oraz tworzenie ścieżek rowerowych.
- VI. Budowa stref zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
- VII. Modernizacja systemu ogrzewania w gminie poprzez wykorzystanie alternatywnych do węgla kamiennego źródeł ciepła.

Do najważniejszych zadań mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ciepłownictwa należą: modernizacja systemu ogrzewania w mieście i gminie poprzez wykorzystanie alternatywnych do węgla kamiennego źródeł ciepła oraz termomodernizacja budynków, w tym termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej.

6.3.4. HAŁAS

Cel systemowy:

Niedopuszczenie do pogarszania się klimatu akustycznego na obszarach, gdzie sytuacja jest korzystna oraz zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego

Kierunki działań do roku 2023:

- I. Budowa ścieżek rowerowych.

- II. Prowadzenie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach.
- III. Stosowanie ograniczeń prędkości.
- IV. Rozważenie stosowania tzw. cichych nawierzchni przy budowie lub modernizacji dróg.
- V. Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem oraz stref ograniczonego użytkowania.
- VI. Monitoring hałasu przy drodze S7.
- VII. Budowa ekranów akustycznych wzdłuż drogi.

6.3.5. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel systemowy:

Minimalizacja oddziaływania oraz bieżąca kontrola źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego

Kierunki działań do roku 2023:

- I. Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm lub co najmniej na tych poziomach.
- II. Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia dotyczącego znaczącego oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko i ludzi.
- III. Prowadzenie rejestru promieniowania źródeł elektromagnetycznych .
- IV. Przestrzeganie procedury oceny oddziaływania na środowisko na etapie udzielania decyzji środowiskowej.
- V. Lokalizowanie linii elektromagnetycznych o napięciu 110 kV i wyższym poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową.

Z punktu widzenia ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, istotnym aspektem jest np. lokalizowanie linii elektromagnetycznych o napięciu 110 kV i wyższym poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową. Nie przestrzeganie tego aspektu może przyczynić się do pogorszenia zdrowia ludzi oraz zwierząt.

6.3.6. POWIERZCHNIA TERENU I ŚRODOWISKO GLEBOWE

Cel systemowy:

Właściwe użytkowanie zasobów glebowych ich ochrona i rekultywacja

Kierunki działań do roku 2023:

- I. Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego ochrony gruntów wartościowych dla rolnictwa.
- II. Monitoring użytków rolnych w celu przeciwdziałania nadmiernemu zakwaszaniu gleb.
- III. Ochrona gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze.
- IV. Przeprowadzenie remontów dróg, których stan zagraża lub wpływa niekorzystnie na przylegające gleby.
- V. Promowanie ograniczeń w gospodarowaniu środkami chemicznymi w rolnictwie.
- VI. Zachowanie śródpolnych zadrzewień, zakrzaczeń, kompleksów leśnych i nieużytków podmokłych jako ważnych elementów funkcjonalnych struktury ekologicznej i obiektów warunkujących utrzymanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych na obszarach rolniczych.
- VII. Właściwa polityka zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo - zalesianie gruntów rolnych niskich klas oraz nieużytków.
- VIII. Promocja rolnictwa ekologicznego.
- IX. Właściwe przechowywanie nawozów organicznych (gnojówka, gnojownica, obornik).
- X. Wdrażanie i przestrzeganie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych.
- XI. Rekultywacja gleb zdegradowanych.
- XII. Rekultywacja terenów zanieczyszczonych oraz zachowanie standardów jakości gleb.
- XIII. Podnoszenie świadomości mieszkańców o zagrożeniu i degradującym oddziaływaniu wypalania traw.

Ochrona gleb użytkowanych rolniczo powinna uwzględniać racjonalne zużycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, preferowanie nawozów naturalnych, np. obornika, kompostu. Ponadto stosowanie przez rolników nawozów syntetycznych i mineralnych, odchodów zwierząt (np. gnojowicy), nieodpowiednich dawek kompostów naturalnych może znacznie nasilać procesy degradacji gleb.

6.3.7. ENERGIA ODNAWIALNA

Cel systemowy:

Znaczący wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych

Kierunki działań do roku 2023:

- I. Podniesienie świadomości społecznej i budowa instalacji wykorzystujących energię odnawialną.
- II. Przygotowanie listy priorytetów w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- III. Stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu konsultacji dotyczących OZE.
- IV. Stworzenie stanowisk specjalistycznych ds. energii odnawialnej na szczeblu gminnym.
- V. Wspieranie inicjatyw podejmowanych w zakresie zastępowania, jako nośnika energii, paliwa stałego źródłami energii odnawialnej.
- VI. Popularyzacja i wdrożenie najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w sferze rozwiązań technologicznych, organizacyjnych i finansowych.

Ważnym aspektem gminy jest funkcja edukacyjno-konsultingowa. Dzięki takim czynnościom, jak stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu konsultacji dotyczących OZE, czy popularyzacja i wdrożenie najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w sferze rozwiązań technologicznych, organizacyjnych i finansowych zwiększy się świadomość mieszkańców gminy w zakresie energii odnawialnych, przez co będą bardziej skłonni wybrać ten rodzaj źródła energii, co z kolei przyczyni się do poprawy środowiska naturalnego.

6.3.8. POWAŻNE AWARIE

Cel systemowy:

**Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych.
Opracowanie systemu skutecznego informowania społeczeństwa o wystąpieniu zagrożenia środowiska**

Kierunki działań do roku 2023:

Obowiązki dotyczące awarii przemysłowych spoczywają głównie na prowadzącym zakład oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także wojewodzie. Szczegółowy opis tych obowiązków podaje ustawa Prawo Ochrony Środowiska. Zapobieganie awariom miejscowym, prowadzi się głównie poprzez ograniczenie transportu substancji niebezpiecznych, kierowanie ich oznakowanymi trasami, omijającymi centrum miasta, informowanie i edukowanie społeczeństwa o sposobach zapobiegania zagrożeniom, a także o sposobie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia. Powstałe zagrożenia w transporcie drogowym jak i kolejowym, zwalczane są przez odpowiednie jednostki straży pożarnej. Straż Pożarna podejmuje doraźne środki:

- dokonuje zabezpieczenia miejsca wypadku,
- ewakuuje ludność,
- w przypadku poważnych awarii, kiedy niezbędna jest pomoc specjalistycznych jednostek i specjalistycznego sprzętu, jednostka straży współpracuje z różnymi innymi sekcjami, które podejmują działania w swoim zakresie.

6.3.9. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Cel systemowy:

<i>Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa</i>
--

Kierunki działań do roku 2023:

- I. Powadzenie kampanii edukacyjnej skierowanej do dzieci oraz osób dorosłych mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej.
- II. Współpraca Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim ze szkołami, przedszkolami w zakresie edukacji ekologicznej kierowanej do dzieci i młodzieży.
- III. Organizacja szkoleń dla przedstawicieli Urzędu Miejskiego oraz nauczycieli szkół podstawowy i ponadpodstawowych w zakresie ochrony środowiska.
- IV. Rozwój ścieżek dydaktycznych i szlaków turystycznych.
- V. Promocja, wdrażanie i upowszechnianie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, zasad prowadzenia gospodarstw ekologicznych, zasad uczestnictwa w programach

rolnośrodowiskowych umożliwiających skorzystanie z dofinansowania z funduszy strukturalnych.

- VI. Elektroniczna baza danych dotyczących ochrony środowiska - udostępnianie materiałów edukacyjnych, instruktarzowych, poglądowych, informacji o odbywających się oraz zakończonych konkursach środowiskowych, dokumentów związanych tematycznie z ochroną środowiska.

Niezbędnym warunkiem realizacji celów w zakresie ochrony i poprawy jakości środowiska oraz racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych jest dobrze zorganizowany system edukacji ekologicznej. Konieczna jest jak najbardziej wszechstronna edukacja ekologiczna skierowana zarówno do dzieci, dorosłych, jak i grup zawodowych (np. przedsiębiorców, rolników).

Edukacja społeczeństwa ma na celu ukształtowanie właściwego stosunku do otaczającego środowiska naturalnego, doprowadzenie do jego większego poszanowania i zachęcić do prowadzenia zdrowego trybu życia.

Kształtowanie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży jest ważnym zadaniem realizowanym w formalnym systemie kształcenia obejmującym wychowanie przedszkolne, szkolnictwo podstawowe i ponadpodstawowe.

System kształcenia uczniów powinien być nastawiony na wykształcenie u nich umiejętności obserwowania środowiska i zmian w nim zachodzących, wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej oraz zwrócenie uwagi na najistotniejsze problemy związane z ochroną środowiska występujące na terenie gminy.

Najefektywniejszym sposobem podniesienia świadomości ekologicznej osób dorosłych jest zaangażowanie mieszkańców w procesy decyzyjne. Niezbędne jest przekazywanie mieszkańcom informacji o stanie środowiska i podejmowanych działaniach na rzecz jego ochrony, a także o możliwościach prawnych uczestniczenia w podejmowaniu decyzji mających wpływ na stan środowiska. Udostępnianie informacji będzie pomocne przy stymulowaniu proekologicznych zachowań społeczności lokalnej.

Strategia prowadzenia kampanii edukacyjnych

Do głównych zadań kampanii edukacyjnych należą:

- przegląd istniejących na terenie gminy materiałów, których celem jest podnoszenie świadomości społeczeństwa,

- przygotowanie kampanii na rzecz podniesienia świadomości społeczeństwa,
- identyfikacja problemów, których nie omawiają dostępne materiały informacyjne,
- opracowanie dodatkowych materiałów informacyjnych,
- wprowadzenie w życie powyższej kampanii.

Kampanie powinny być kierowane do poszczególnych grup wiekowych i społecznych:

- dzieci,
- dorośli:
- osoby odpowiedzialne za decyzje polityczne,
- kadra techniczna biorąca udział w realizacji Programu.

Wybór formy przekazu

Formy przekazu dzielą się na: materiały drukowane, materiały audiowizualne i imprezy promocyjne.

1. Materiały drukowane nie wymagające dużych nakładów:

- a. krótkie materiały drukowane, takie jak ulotki, ulotki typu „pytania i odpowiedzi”,
- b. zestawienia faktograficzne, wkładki i broszury, zwykłe obwieszczenia i powiadomienia służb komunalnych;
- c. publikacje w prasie i wydawnictwach periodycznych, takie jak: artykuły, komentarze, stałe rubryki, wywiady, listy do redakcji, artykuły redakcyjne;
- d. plakaty;
- e. obszerne, starannie wydrukowane broszury, biuletyny, opracowania, raporty i monografie;
- f. materiały kształceniowe: programy nauczania, materiały samokształceniowe, materiały dla nauczycieli;
- g. okolicznościowe pamiątki (znaczki, długopisy, teczki z nadrukami itp.).

2. Materiały audiowizualne:

- a. wywiady dla radia i telewizji;
- b. pokazy prezentacji multimedialnych;
- c. filmy;
- d. wystawy.

3. Imprezy promocyjne:

- a. konferencje prasowe;
- b. wizyty oficjalne;
- c. zebrania mieszkańców;
- d. imprezy specjalne (festiwale, akcje);
- e. warsztaty, seminaria, konferencje.

Każda z proponowanych form posiada swoją specyfikę, swoje zalety i wady. Często wybór formy przekazu jest wyborem pomiędzy jej przydatnością, a możliwościami finansowymi.

Koszty przekazu

Przed wyborem formy przekazu należy wstępnie oszacować koszty. Koszty te możemy podzielić na:

- koszty osobowe,
- koszty materiałów i usług,
- koszty ogólne i administracyjne.

Na **koszty osobowe** składają się wynagrodzenia wypłacane własnym pracownikom oraz osobom zatrudnionym na umowy zlecenie. Duże koszty osobowe wynikają z faktu, że zaangażowanie pracowników do przygotowania programu informacyjnego często wymaga od nich pracy po godzinach (szczególnie przy realizacji dużych imprez).

Na **koszty usług** składają się:

- kopiowanie materiałów,
- drukowanie,
- napisanie tekstów,
- formatowanie tekstu i przygotowanie do druku,
- projekt grafiki,
- usługi pocztowe,
- usługi transportowe,
- usługi wideo,
- konsultacje w sprawach technicznych, w sprawach informowania społecznego,

- usługi telekomunikacyjne,
- sporządzenie listy adresowej (ewentualne korzystanie z bazy danych),
- usługi turystyczne,
- nagłośnienie i oświetlenie imprezy,
- reklama w mediach komercyjnych,
- usługi gastronomiczne,
- usługi hotelarskie,
- wynajęcie obiektów,
- wynajęcie sprzętu (komputerów, rzutnika, tablic do prezentacji, rzutnika).

Na **koszty materiałowe** składają się:

- papier,
- filmy,
- materiały potrzebne do dekoracji,
- drobne upominki dla uczestników,
- żywność i napoje.

Potencjalni partnerzy w programach informacyjnych

- ***Współpraca ze szkołami***

Szkoły są dobrymi partnerami w programach informacyjnych, ponieważ nastawione są na szerzenie oświaty, a poza tym skupiają społeczność lokalną. Dyrektorzy szkół i nauczyciele często pełnią rolę liderów lokalnej społeczności i ich autorytet może być ważny, szczególnie przy poruszaniu kwestii potrzebnych lecz niepopularnych.

- ***Współpraca z organizacjami pozarządowymi***

Władze samorządowe powinny mieć dokładną listę instytucji pozarządowych działających na terenie gminy. Gdy zamierzenia gminy będą zbieżne z interesami tych organizacji, aktywnie pomogą one w kształtowaniu i realizacji programu informacyjnego.

Zestawienie przykładowych działań w zakresie edukacji

Poniżej zestawiono przykładowe działania w zakresie edukacji materiałów informacji społecznej:

- Druk materiałów informacyjnych.

- Produkcja filmów reklamowych i szkoleniowych.
- Szkolenia dla:
 - przedstawicieli gminy,
 - nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- Wystawy poświęcone problematyce odpadów niebezpiecznych.
- Konkursy dla przedszkolaków na „rysunek ekologiczny”.
- Konkursy dla szkół :
 - najładniejszy plakat ekologiczny,
 - największa ilość zebranych baterii.

6.3.10. GOSPODARKA ODPADAMI

Cel systemowy:

Udoskonalenie systemu gospodarki odpadami na terenie gminy

Kierunki działań do roku 2023:

- I. Zapobieganie powstawaniu odpadów, ograniczenie ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko.
- II. Wspomaganie prawidłowego postępowania z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania.
- III. Edukacja mieszkańców dot. minimalizacji wytwarzania odpadów (zajęcia w szkołach, konsultacje społeczne, organizacja konkursów itp.)
- IV. Promowanie produktów wykonanych z surowców wtórnych, wielokrotnego użytku, ulegających biodegradacji.
- V. Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów.

Najistotniejszym aspektem dla gminy w zakresie gospodarki odpadami jest zapobieganie powstawania odpadów „u źródła”. Ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów przez mieszkańców oraz przemysł będzie miało pozytywne oddziaływanie na środowisko.

7. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY

Proponowane do realizacji w latach 2015 - 2019 przedsięwzięcia ujęto w następujących tabelach:

- Zasoby wodne
- Ochrona przyrody
- Powietrze atmosferyczne
- Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne
- Powierzchnia terenu i środowisko glebowe
- Edukacja ekologiczna
- Gospodarka odpadami

Tabela 23 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2016-2019 w zakresie „zasoby wodne” przez gminę Nowy Dwór Gdański

Cel systemowy	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych	„Budowa ciśnieniowej sieci kanalizacji sanitarnej wraz z siecią kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z przyłączami, w miejscowości Różewo gmina Nowy Dwór Gdański”.	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdańsk, Agencja Nieruchomości Rolnych	-	450	-	-	-
	Uregulowanie gospodarki ściekowej na terenie Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Marzęcinie	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański, Agencja Nieruchomości Rolnych	-	100	-	-	-
	Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański, mieszkańcy	4	6	6	6	-
	Modernizacja zbiorczych systemów odbioru ścieków na terenach wiejskich	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański, Agencja Nieruchomości Rolnych	-	250	250	250	250

Tabela 24 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2016-2019 w zakresie „zasoby wodne”

Cel systemowy	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych	Modernizacja Oczyszczalni ścieków w Nowym Dworze Gdańskim w zakresie gospodarki osadowej, systemu napowietrzania oraz aparatury kontrolno-pomiarowej	Szop Sp. z o.o. Nowy Dwór Gdański	Środki NFOŚiGW WFOŚiGW i inne	-	1560	3640	-	-
	Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej w obrębie aglomeracji Nowy Dwór Gdański w zakresie rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej w obrębie ulicy Bałtyckiej oraz w miejscowości Rakowe Pole	Szop Sp. z o.o. Nowy Dwór Gdański	Środki NFOŚiGW WFOŚiGW i inne	-	390	910	-	-
Modernizacja i rozwój urządzeń kanalizacyjnych	Budowa kanalizacji sanitarnej w obrębie ul. Makowa – Tczewska w Nowym Dworze Gdańskim. III etap	Szop Sp. z o.o. Nowy Dwór Gdański	Środki własne Spółki	70	-	-	-	-
	Opracowanie dokumentacji techniczno – budowlanej w ramach POIiŚ oś priorytetowa – gospodarka wodno ściekowa a) Wymiana aparatury kontrolnej, pomiarowej i analitycznej, wizualizacji, systemu sterowania i urządzeń i instalacji napowietrzania b) Modernizacja gospodarki osadów ściekowych – budowa suszarni solarnej, zakup prasy lub wirówki	Szop Sp. z o.o. Nowy Dwór Gdański	NFOŚiGW WFOŚiGW Środki własne spółki	150	-	-	-	-

	Opracowanie dokumentacji techniczno budowlanej w ramach POIiŚ oś priorytetowa I – gospodarka wodno – ściekowa – rozbudowa istniejącej sieci sanitarnej w obrębie aglomeracji NDG w ul. Bałtycka w NDG i w m. Rakowe Pole	Szop Sp. z o.o. Nowy Dwór Gdański	NFOŚIGW WFOŚIGW	100	-	-	-	-
	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Nowym Dworze Gdańskim w zakresie zgodnym w opracowaną dokumentacją techniczno – budowlaną wymienioną w poz. 2 wraz z zakupem środków transportu i załadunku	Szop Sp. z o.o. Nowy Dwór Gdański	NFOŚIGW WFOŚIGW Pożyczka BOS	-	1560	3640	-	-
	Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej w zakresie zgodnym z opracowaną dokumentacją techniczno – budowlaną wymienioną w poz.3	Szop Sp. z o.o. Nowy Dwór Gdański	NFOŚIGW WFOŚIGW Pożyczka BOŚ	-	390	910	-	-
Rozwój i modernizacja sieci wodociągowej	Wymiana sieci wodociągowej Ø 150 żeliwo na skrzyżowaniu ul. Dworcowej i ul. Dąbrowskiego	Brak danych	CWŻ 50% Gmina 50%	9	50	-	-	-
	Budowa wodociągu Ø 110, PE L= 400m wraz z przyłączami L=300m zasilającego obszar objęty zmianą studium przy S7 (od strony Orłowa)		CWŻ 50% Gmina 50%	-	-	75	-	-
	Budowa wodociągu zasilającego obszar pomiędzy ul. Okopową i ul. Polną		CWŻ 50% Gmina 50%	-	100	100	-	-
	Budowa wodociągu Ø 160, PE zasilającego obszar przy ul. Warszawskiej (za Tesco)		CWŻ 50% Gmina 50%	-	100	100	-	-
	Budowa wodociągu Ø 80 PE zasilającego przy ul. Cmentarnej (nowy cmentarz)		CWŻ 50% Gmina 50%	-	50	-	-	-
	Budowa sieci rozdzielczej uzbrojenia działek ul. Tczewska		CWŻ 50% Gmina 50%	100	-	-	-	-

Cel systemowy	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Rozwój i modernizacja sieci wodociągowej	Budowa sieci zasilającej Ø 80 PE Lubieszyniek	Brak danych	CWŻ 50% Gmina 50%	50			-	-
	Budowa przyłączy wodociągowych w Lubieszewie PE lub PCW Ø 63, L=460 m (cztery gospodarstwa bez wody)		CWŻ 50% Gmina 50%	-	28	-	-	-
	Budowa sieci zasilającej Wierciny		CWŻ 50% Gmina 50%	60	-	-	-	-
	Budowa wodociągu Ø 110 PE, L-500 m wraz z przyłączami zasilającymi obszar pomiędzy ul. Jantarową a ul. Kanałową		CWŻ 50% Gmina 50%	-	-	50	50	-
	Budowa sieci wodociągowej ul. Krasieńskiego Nowy Dwór Gdański		CWŻ 50% Gmina 50%	40	-	-	-	-
	Rozdział sieci- świetlica Marynowy		CWŻ 50% Gmina 50%	15	-	-	-	-
	Rozdział sieci- świetlica Gozdawa		CWŻ 50% Gmina 50%	15	-	-	-	-
	Wymiana wodomierzy 2000 szt.		CWZ 100%	40	40	20	20	20
	Orłowo rozbudowa sieci wodociągowej		CWŻ 50% Gmina 50%	11,06	-	-	-	-
	Ul. Zagonowa rozbudowa wodociągu Ø 110 PE L-160 m		Gmina 100%	15,162	-	-	-	-

				2016-2021
Poprawa jakości i ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych. Zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości wody do picia.	Budowa nowych wrót sztormowych na rzece Tudze	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	20 000
	Przebudowa prawego wału przeciwpowodziowego rzeki Tugi km 0+000-21+200, gm. Stegna i Nowy Dwór Gdański, pow. Nowodworski, woj. Pomorskie	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego	12 000
	Przebudowa lewego wału przeciwpowodziowego rzeki Tugi w km 0+000-10+400, gm. Nowy Dwór Gdański, pow.nowodworski,woj.Pomorskie	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego	9 400
	Przebudowa lewego wału przeciwpowodziowego rzeki Nogat w km 0+000-7+700, gm. Nowy Dwór Gdański, pow.nowodworski,woj.Pomorskie	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego	4 000
	Przebudowa prawego wału przeciwpowodziowego rzeki Szkarpany w km 0+000-9+100, gmina Stęzna, Nowy Dwór Gdański, pow. nowodworski, woj. Pomorskie	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego	9 000
	Budowa stacji pomp Gozdawa, gm. Nowy Dwór Gdański, pow. Nowodworski, woj. Pomorskie	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego	7 000
	Kanał Panieński – odbudowa koryta kanału w km 8+200 – 31+555 – gm. Nowy Dwór Gdański, pow.Nowdworski, gm. Nowy Staw i Malbork, pow. Malborski, woj. Pomorskie	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego	5 900

Tabela 25 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 - 2019 w zakresie „ochrony środowiska” przez gminę Nowy Dwór Gdański

Cel działania	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Dokonalenie systemu obszarów chronionych i ochrona obiektów cennych przyrodniczo	Ustanawianie nowych form ochrony przyrody	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	1	-	3	-	-
	Aktualizacja oceny stanu pomników przyrody	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	-	2	-	-	-
Ochrona bioróżnorodności	Bieżące utrzymanie terenów zielonych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	119	110	110	120	150
	Kampanie społeczne dla ochrony gatunkowej	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański, WFOSiGW w Gdańsku	-	20	10	-	-

Tabela 26 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 - 2019 w zakresie „ochrony środowiska”

Cel działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Ochrona lasów	Wspieranie tworzenia lasów na nieużytkach i gruntach o niskiej klasie gruntu	Brak danych						

Tabela 27 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 – 2019 w zakresie „powietrze atmosferyczne” przez gminę Nowy Dwór Gdański

Cel działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ciepłownictwa	termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (Żuławski Ośrodek Kultury, Miejskie obiekty sportowe, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej)	Gmina	środki własne środki zewnętrzne	-	1000	1000	600	500
	termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej: -budynek Szkoły Podstawowej Nr 1, budynek A i B w Nowym Dworze Gdańskim -Budynek Szkoły Podstawowej w Lubieszewie budynek w Marynowach budynek świetlicy wiejskiej w Kępkach, Orlińcu i Marzęcinie	Gmina	środki własne środki z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013	2 943, 227	-	-	-	-
	Wymiana źródeł ogrzewania z opalanych węglem na gaz, pelet, montaż urządzeń zasilanych energią odnawialną	Gmina	Środki Gminy właściciele prywatni	5	10	10	10	10
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych	Budowa ul. Fiołkowej i Lawendowej w Nowym Dworze Gdańskim	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	70	100	100	100	-
	Remont-modernizacja drogi gminnej, dojazdowej do gruntów rolnych w Miejscowości Gozdawa – dz. nr 105/1, gmina Nowy Dwór Gdański	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	56	-	-	-	-
	Budowa ul. Nowej Sadowej i Łąkowej w Nowym Dworze Gdańskim	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	145	-	-	-	-

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020- 2023

Cel działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
	Remont ul. Willowej w Nowym Dworze Gdańskim	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	-	-	-	500	500
	Remont ul. Dworcowej i Dąbrowskiego w Nowym Dworze Gdańskim	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	-	1 000	1 000	1 000	-
	Przebudowa skrzyżowania ul. Warszawskiej, Konopnickiej i Ogrodowej w Nowym Dworze Gdańskim	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	-	450	-	-	-
	Przebudowa gminnych dróg dojazdowych do gruntów rolnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	-	150	150	150	150

Tabela 28 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 – 2019 w zakresie „powietrze atmosferyczne”

Cel działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ciepłownictwa	budowa gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Kościerzyna - Olsztyn, którego przebieg został zaplanowany m.in. przez teren gminy Nowy Dwór Gdański	Spółka Gazownictwa Oddział w Gdańsku		Brak danych				
	Budowa gazociągu średniego ciśnienia, dn. 63 PE, L=210 m, przyłącze gazowe 1 szt., Nowy Dwór Gdański ul. Zagonowa	PSG Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku	Środki własne	-	40	-	-	-
	Budowa gazociągu średniego ciśnienia, dn. 160/110/63 PE, L=550/400/850 m, przyłącza gazowe 5 szt., Nowy Dwór Gdański ul. Szymborskiej/Szymanowskiego	PSG Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku	Środki własne	-	180	-	-	-
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych	Przebudowa drogi ekspresowej S7 na odcinku Koszwały-Kazimierzowo (w ramach realizacji ww. zadania wykonane zostaną również ekrany akustyczne)	GDDKIA Oddział w Gdańsku	Budżet Państwa, środki europejskie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowiska	Z uwag i na to, że projekt obejmuje kilka gmin, nie jesteśmy w stanie określić kosztów, które zostaną poniesione dla każdej z gmin osobno				

Tabela 29 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2016-2019 w zakresie „ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym” przez gminę Nowy Dwór Gdański

Cel działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Ochrona przed hałasem	Budowa ścieżek rowerowych (Chełmek-Kępi, Żelichowo-Kmiecin, Kmiec--Jazowa, Jazowa-Kępi, Nowy Dwór Gdański - Lubieszewo	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański, środki zewnętrzne	-	400	1000	1500	-
	Pętla Żuław – etap II – budowa przystani żeglarskich	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański, środki zewnętrzne	-	400	1000	1000	-
	Budowa przystani kajakowych wraz z infrastrukturą	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański, środki zewnętrzne	-	400	1000	1000	-

Tabela 30 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2016-2019 w zakresie „ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym”

Cel działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	modernizacja GPZ Nowy Dwór Gdański z wykonaniem ochrony terenu stacji przed zalaniem	Energa SA	Energa SA	-	-	-	-	-
	przebudowa dwutorowej linii WN 110kV relacji Gdańsk Błonia - EC Elbląg	Energa SA	Energa SA	-	-	-	-	-
	automatyzacja linii SN 15 kV poprzez montaż rozłączników sterowanych drogą radiową;	Energa SA	Energa SA	-	-	-	-	-
	program wymiany przewodów gołych na izolowane na niskim i średnim napięciu	Energa SA	Energa SA	-	-	-	-	-
	program wymiany niesieciowanych kabli SN 15 kV;	Energa SA	Energa SA	-	-	-	-	-
	program wymiany wyeksploatowanych słupowych stacji transformatorowych SN/nN.	Energa SA	Energa SA	-	-	-	-	-

Tabela 31 Harmonogram zadań krótkoterminowych na lata 2015-2019 w zakresie "powierzchnia terenu i środowisko glebowe" przez gminę Nowy Dwór Gdański

Kierunek działań	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Zapobieganie degradacji gleb	Odnowa zadrzewień śródpolnych i przydrożnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	1	4	4	4	4
	Tworzenie zieleńców w miejscach zdegradowanych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	10	10	10	10	10

Tabela 32 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 - 2019 w zakresie „ edukacji ekologicznej” przez gminę Nowy Dwór Gdański

Cel systemowy	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Termin realizacji	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
					2015	2016	2017	2018	2019
Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Organizacja Akcji Sprzątanie Świata i Dzień Ziemi	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	Ciągły	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Organizacja Dni bez samochodu „Żuławy wkoło”	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	Ciągły	20	1	1	1	1
	Wspieranie działań ekologicznych w szkołach	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	Ciągły	1	1	1	1	1
	Kampania edukacyjna dla ochrony pszczół	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	Ciągły	92	-	-	-	-
	Organizacja spektakli edukacyjnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	Ciągły	3	4	4	4	4

Tabela 33 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 - 2019 w zakresie „gospodarki odpadami” przez gminę Nowy Dwór Gdański

Cel systemowy	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Stworzenie funkcjonalnego systemu gospodarki odpadami na terenie powiatu	Doposażenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	-	3	3	3	3
	Inwentaryzacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Gmina Nowy Dwór Gdański	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	10	9	8	8	7

Tabela 34 Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 - 2019 w zakresie „gospodarki odpadami”

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020- 2023

Cel systemowy	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Źródła finansowania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				
				2015	2016	2017	2018	2019
Stworzenie funkcjonalnego systemu gospodarki odpadami na terenie powiatu	Kontrola jakości prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów u źródła	Gmina Nowy Dwór Gdański, Straż Miejska	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański	Bez kosztów				
	Wspieranie działań mających na celu utylizację wyrobów zawierających azbest	Gmina Nowy Dwór Gdański WFOSiGW w Gdańsku	Budżet Gminy Nowy Dwór Gdański WFOSiGW w Gdańsku	10	11	12	12	12

8. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REALIZACJI PROGRAMU

8.1. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REGLAMENTUJĄCE MOŻLIWOŚCI KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA

- Pozwolenia i decyzje administracyjne na emisję, zintegrowane, wodno-prawne, na gospodarowanie odpadami, zobowiązujące do prowadzenia pomiarów;
- Zgłoszenia instalacji niewymagających pozwoleń dokonywane przez zakłady je eksploatujące;
- Przeglądy ekologiczne dokonywane w razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania instalacji na środowisko;
- Instrukcje eksploatacji obiektów związanych z gospodarką odpadami;
- Wymagania kwalifikacyjne stawiane eksploatującym obiekty gospodarki odpadami;
- Strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wody;
- Obszary ograniczonego użytkowania terenu;
- Ograniczenia lub zakazanie użytkowania niektórych jednostek pływających na wodach stojących.

8.2. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY FINANSOWE

- Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, pobór wód, składowanie odpadów; ponadto na podstawie ustawy o ochronie przyrody uiszczane są opłaty za wycinkę drzew i krzewów, a na podstawie Prawa geologicznego opłaty za wydobywanie kopalin ponadto opłaty za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej wynikające z przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- Opłaty podwyższone za korzystanie ze środowiska uiszczają podmioty korzystające z niego bez uzyskania wymaganego pozwolenia;
- Wsparcie finansowe przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska w drodze udzielania niskooprocentowanych pożyczek, dopłat do oprocentowania

122

kredytów i pożyczek, udzielania dotacji, wnoszenia udziałów do spółek, nabywania obligacji, akcji i udziałów przez celowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej na szczeblach narodowym i wojewódzkim, fundusze Unii Europejskiej (szerzej o nich w 9 rozdziale) budżet samorządu województwa;

- System materialnych zachęt (ustawa Prawo ochrony środowiska przewiduje zróżnicowane stawki podatków i innych danin publicznych służące celom ochrony środowiska) dla przedsiębiorców podejmujących się wprowadzania prośrodowiskowych systemów zarządzania procesami produkcji i usługami, zgodnie z ogólnosięwiatowymi i europejskimi wymogami w tym zakresie, wyrażonymi m.in. w standardach ISO 14000, EMAS, programach czystej produkcji.

8.3. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY KARNE I ADMINISTRACYJNE

- Odpowiedzialność cywilna za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko uregulowana jest także w Kodeksie Cywilnym; pozwala on każdemu, komu przez bezprawne oddziaływanie na środowisko zagraża lub została wyrządzona szkoda, żądać jej naprawienia lub zaprzestania działalności; jeżeli naruszenie dotyczy środowiska jako dobra wspólnego;
- Odpowiedzialność karna za szkody wyrządzone środowisku zagrożona jest karą grzywny lub ograniczenia wolności w wypadku wprowadzania do obrotu substancji stwarzających szczególne zagrożenie, eksploatacji bez pozwolenia instalacji lub lekceważenia przepisów przez prowadzącego zakład o dużym ryzyku;
- Odpowiedzialność administracyjna sprowadza się do możliwości nałożenia na podmiot korzystający ze środowiska i oddziałujący na niego negatywnie, obowiązku ograniczenia negatywnego wpływu i przywrócenia właściwego stanu środowiska;
- Administracyjne kary pieniężne są ponoszone za przekroczenie lub naruszenie warunków korzystania ze środowiska.

8.4. UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI O ŚRODOWISKU

Duże znaczenie dla możliwości upowszechniania informacji o stanie środowiska i realizacji Programu daje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 j.t. ze zm.). Ustawa ta nakłada na organy administracji obowiązek udostępnianiu każdemu informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone.

Informacja ekologiczna w Polsce dostępna jest m. in. poprzez:

- publikacje Ministerstwa Środowiska,
- publikacje Głównego Urzędu Statystycznego,
- publikacje Ministerstwa Środowiska, publikacje służb państwowych: Inspekcję Ochrony Środowiska, Państwowy Zakład Higieny, Inspekcję Sanitarną,
- programy i plany strategiczne, opracowania jednostek samorządu terytorialnego,
- prasę popularnonaukową o tematyce ekologicznej,
- publikacje o charakterze edukacyjnym i popularyzatorskim jednostek naukowo-badawczych,
- publikacje opracowane przez organizacje pozarządowe,
- akcje i kampanie edukacyjne i promocyjne,
- Internet.

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

9.1. FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Zasady funkcjonowania narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U.2013.1232 j.t ze zm.).

Zasadniczym celem funkcjonowania funduszy jest wspieranie przedsięwzięć podejmowanych dla poprawy stanu środowiska w Polsce. Główne kierunki jego działania określa II Polityka Ekologiczna Państwa, natomiast, co roku aktualizowane są cele szczegółowe.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) istnieje od 1989 roku. Jego misją jest wspieranie zrównoważonego rozwoju kraju, a także zadań i celów wynikających z polityki ekologicznej państwa.

O dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu mogą ubiegać się podmioty podejmujące realizację przedsięwzięć służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu finansowania przedsięwzięć określonych w ustawie.

Źródłem wpływów NFOŚiGW są opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i kary za naruszanie prawa ekologicznego. Pożyczki i dotacje, a także inne formy dofinansowania, stosowane przez Narodowy Fundusz, przeznaczone są na dofinansowanie w pierwszym rzędzie dużych inwestycji o znaczeniu ogólnopolskim i ponadregionalnym w zakresie likwidacji zanieczyszczeń wody, powietrza i ziemi. Finansowane są również zadania z dziedziny geologii i górnictwa, monitoringu środowiska, przeciwdziałania zagrożeniom środowiska, ochrony przyrody i leśnictwa, popularyzowania wiedzy ekologicznej, profilaktyki zdrowotnej dzieci a także prac naukowo-badawczych i ekspertyz. W ostatnim czasie szczególnym priorytetem objęte są inwestycje wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zasadniczym celem funkcjonowania wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej jest wspomaganie działalności w dziedzinie ochrony

środowiska i gospodarki wodnej o znaczeniu i zasięgu regionalnym (wojewódzkim). Zakres działalności, na którą mogą być przeznaczone środki z wojewódzkich funduszy określa ustawa Prawo Ochrony Środowiska. Obejmuje on między innymi:

- Realizację przedsięwzięć związanych z ochroną wód,
- Realizację przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami i ochroną powierzchni ziemi,
- Realizację przedsięwzięć związanych z ochroną powietrza,
- Realizację przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodnej,
- Realizację przedsięwzięć w dziedzinie leśnictwa,
- Realizację przedsięwzięć związanych z ochroną przyrody i krajobrazu,
- Realizację przedsięwzięć związanych z edukacją ekologiczną,
- Realizację przedsięwzięć związanych z ochroną przed hałasem.

W Funduszu obowiązują następujące formy dofinansowania:

- Pożyczki,
- Dotacje,
- Dopłaty do kredytów bankowych.

Dominującą formą pomocy finansowej ze środków Funduszu są oprocentowane pożyczki udzielane na preferencyjnych warunkach. Istnieją możliwości częściowego umorzenia udzielonych pożyczek.

Dotacje mogą być udzielane na proekologiczne zadania inwestycyjne i modernizacyjne realizowane przez jednostki sfery budżetowej, jednostki samorządów i inne jednostki organizacyjne prowadzące działalność w zakresie ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, pomocy społecznej, oświaty i kultury.

9.2. FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej zaistniała możliwość finansowania inwestycji dotyczących ochrony środowiska z Funduszu Spójności oraz Funduszy Strukturalnych. W Polsce do 2020 roku przy wsparciu z funduszy europejskich wdrażanych jest osiem programów operacyjnych. Spośród nich kluczowy dla zadań Programu będzie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Głównym celem POIiŚ 2014-2020 będzie wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. Zaproponowany cel główny wynika z jednego z priorytetów strategii Europa 2020, którym jest zrównoważony rozwój, który oznacza budowanie silnej, stabilnej i konkurencyjnej gospodarki, sprawnie i efektywnie korzystającej z dostępnych zasobów, tj. jednocześnie uwzględnia wymiar środowiskowy i gospodarczy prowadzonych inwestycji. Głównym źródłem finansowania POIiŚ 2014- 2020 będzie Fundusz Spójności (FS), którego podstawowym celem jest wspieranie rozwoju europejskich sieci transportowych oraz ochrony środowiska w krajach UE. Dodatkowo przewiduje się wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych będzie VIII priorytetów:

- I. Promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej.
- II. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu.
- III. Rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej.
- IV. Zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej.
- V. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego.
- VI. Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego.
- VII. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia.
- VIII. Pomoc techniczna.

Na realizację tego programu zostanie przeznaczonych szacunkowo około 24 156 mln euro.

Pomorski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

Obejmuje okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r. Dokument został przyjęty uchwałą nr 196/20/15 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 3 marca 2015r. w związku z decyzją Komisji Europejskiej nr C(2015) 908 z dnia 12 lutego 2015 r. Kluczowe dla zadań Programu będą oś priorytetowa „Energia” oraz oś priorytetowa „Środowisko” finansowane przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Oś priorytetowa „Energia”

- a) Priorytet Inwestycyjny

Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym.

Cel szczegółowy: Poprawiona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych.

b) Priorytet Inwestycyjny

Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Cel szczegółowy: Zwiększone wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, szczególnie produkowanej w generacji rozproszonej

c) Priorytet Inwestycyjny

Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.

Cel szczegółowy: Zwiększona sprawność funkcjonowania komunalnej infrastruktury energetycznej

Oś priorytetowa środowisko

a) Priorytet Inwestycyjny

Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.

Cel szczegółowy: Wzmocniona odporność regionu na powodzie i susze.

b) Priorytet Inwestycyjny

Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia

wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie.

Cel szczegółowy: Zwiększona efektywność systemów zagospodarowania odpadów komunalnych.

c) Priorytet Inwestycyjny

Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie

Cel szczegółowy: Spełnione zobowiązania akcesyjne w zakresie oczyszczania ścieków w aglomeracjach od 2 do 10 tys. RLM oraz poprawiona jakość wody pitnej.

d) Priorytet Inwestycyjny

Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę

Cel szczegółowy: Zabezpieczone zasoby i walory przyrodnicze oraz krajobrazowe.

9.3. BANKI

Coraz więcej banków wykazuje zainteresowanie inwestycjami w zakresie ochrony środowiska. Banki dzięki współpracy z funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej rozszerzają swoją ofertę kredytową o kredyty preferencyjne przeznaczone na przedsięwzięcia proekologiczne. Nawiązują także współpracę z podmiotami angażującymi swoje środki finansowe w ochronie środowiska (tj. fundacje, międzynarodowe instytucje finansowe).

Kredyty preferencyjne pochodzą ze środków finansowych gromadzonych przez banki, zaś fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej udzielają dopłat do wysokości oprocentowania. Pozwala to na obniżenie kosztu kredytu dla podejmującego inwestycje z zakresu ochrony środowiska. Banki uruchamiają też linie

kredytowe

w całości ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej i innych instytucji.

Szczególną rolę na rynku kredytów na inwestycje proekologiczne odgrywa Bank Ochrony Środowiska S.A. Oferuje on najwięcej środków finansowych w formie preferencyjnych kredytów i dysponuje zróżnicowaną ofertą dla prywatnych i samorządowych inwestorów, a także osób fizycznych.

Bank Ochrony Środowiska S.A.

Bank Ochrony Środowiska S.A. specjalizuje się w finansowaniu przedsięwzięć służących ochronie środowiska. Misją BOŚ S.A. jest świadczenie kompleksowych usług finansowych dla podmiotów realizujących projekty na rzecz ochrony środowiska naturalnego. BOŚ jest bankiem komercyjnym. Współpracuje z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Fundacją Polska Wieś 2000 im. M. Rataja, Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej oraz innymi funduszami pomocowymi. Bank Ochrony Środowiska specjalizuje się w finansowej obsłudze przedsięwzięć proekologicznych. Współpracuje m.in. z Bankiem Światowym oraz Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej "Counterpart Found". Kredyty oraz inne formy finansowania proponowane przez BOŚ umożliwiają realizację wielu inwestycji, m.in. zagospodarowanie odpadów stałych. Bank Ochrony Środowiska prowadzi również linie kredytowe ze środków Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na m.in.: zagospodarowanie odpadów stałych, inwestycje wykorzystujące odnawialne źródła energii.

10. UWARUNKOWANIA REALIZACJI PROGRAMU

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański realizowany będzie w oparciu o aktualnie obowiązujące w Polsce przepisy prawne, które w swej treści są zgodne z przepisami UE. Ważnym elementem realizacji Programu jest możliwość pozyskania funduszy na realizację założeń inwestycyjnych. Brak funduszy może nie tylko opóźnić realizację założeń, ale również może spowodować rezygnację z wykonania części inwestycji.

Ważnym elementem realizacji Programu jest udział społeczeństwa na wszystkich etapach jego uchwalania i realizacji.

11. WDRAŻANIE I MONITORING PROGRAMU

Zakłada się, że Program będzie wdrażany zgodnie z przyjętymi założeniami, a środki na wdrożenie pozyskiwane będą sukcesywnie z różnych źródeł. Przy wdrażaniu Programu planuje się czynny udział społeczeństwa gminy. Ważnym elementem realizacji przyjętych założeń jest podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta.

W ramach monitoringu realizacji programu wykorzystane będą:

- stała analiza wyników badań uzyskanych w trakcie prowadzenia Państwowego Monitoringu Środowiska,
- dane zgrupowane w bazach danych o środowisku zebrane w bazy danych Marszałka Województwa (dane o korzystaniu ze środowiska w zakresie emisji ścieków do wód i do ziemi, emisja zanieczyszczeń do powietrza, pobór wód).

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański wchodzi do realizacji na podstawie uchwały Rady Miasta i Gminy.

Burmistrz Gminy Nowy Dwór Gdański wyznaczy Koordynatora ds. wdrażania i realizacji Programu. Koordynator będzie również nadzorował przygotowanie Raportu z realizacji Programu, który zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska Burmistrz Gminy Nowy Dwór Gdański co dwa lata jest zobowiązany przedkładać Radzie Miejskiej.

Tabela 35 Harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska Gminy Nowy Dwór Gdański

Zadania	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański								
Cele długoterminowe do 2023 r.	Do 2023				Do 2027			
Cele krótkoterminowe do 2019 r.	2016 - 2019				2020 – 2023			
Monitoring								
Monitoring stanu środowiska	X	X	X	X	X	X	X	X
Monitoring polityki środowiskowej								
Miernik efektywności programu			X		X		X	
Ocena realizacji celów krótkoterminowych			X		X		X	
Raport realizacji Programu			X		X		X	

Zadania	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Weryfikacja Programu					X			

X – rok wykonania

12. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. Poniżej w tabeli zaproponowano istotne wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, przyjmując, że lista ta nie jest wyczerpująca i powinna być sukcesywnie modyfikowana.

Tabela 36 Wskaźniki monitorowania programu

Wskaźnik	Jednostka	Dane za 2014 rok	Dane za 2015 rok	Źródło danych
Gospodarka wodno-ściekowa, jakość wód i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi				
Długość sieci wodociągowej na terenie gminy	Km	- sieć magistralna 28 km - sieć rozdzielcza 203, 1 km	-	Centralny Wodociąg Żuławski
Liczba przyłączy wodociągowych na terenie gminy	szt.	2275	-	Centralny Wodociąg Żuławski
Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy	Km	80,1	-	Szop Sp. Z.o.o.
Stan jakości wód podziemnych na terenie gminy	Klasa jakości wód*	dobry	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku
Ochrona powietrza, stan jakości powietrza, klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne				
Stan jakości powietrza na terenie gminy (na terenie strefy pomorskiej)	Klasa jakości powietrza	Klasyfikacja strefy aglomeracji pomorskiej – kryterium <u>ochrona zdrowia</u> : dwutlenek azotu: klasa A; benzen: klasa A; ołów: klasa A; tlenek węgla:	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku

Wskaźnik	Jednostka	Dane za 2014 rok	Dane za 2015 rok	Źródło danych
		klasa A; arsen: klasa A; kadm: klasa A; nikiel: klasa A. pył zawieszony PM10: klasa C; pył zawieszony PM2,5: klasa C benzo(a)piren: klasa C. dwutlenek siarki: klasa A ozon: klasa A		
Stan techniczny dróg na terenie gminy		DK55 – niezadowalający DK7 - dobry	-	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Gdańsku
Lasy i tereny zieleni urządzonej				
Powierzchnia / ilość parków spacerowo-wypoczynkowych na terenie gminy	ha / szt.	7,3 / 11	-	Główny Urząd Statystyczny Bank Danych Lokalnych
Powierzchnia / ilość zieleńców na terenie gminy	ha / szt.	25,5 / 24	-	Główny Urząd Statystyczny Bank Danych Lokalnych
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej	Ha	7,3	-	Główny Urząd Statystyczny Bank Danych Lokalnych
Nasadenia drzew na terenie gminy	szt.	55	-	Główny Urząd Statystyczny Bank Danych Lokalnych
Nasadenia krzewów na terenie gminy	szt.	600	-	Główny Urząd Statystyczny Bank Danych Lokalnych
Powierzchnia lasów na terenie gminy Nowy Dwór Gdański	ha	6	-	Główny Urząd Statystyczny Bank Danych Lokalnych
Lesistość	%	0,5	-	Główny Urząd Statystyczny Bank Danych

Wskaźnik	Jednostka	Dane za 2014 rok	Dane za 2015 rok	Źródło danych
				Lokalnych
Obszary chronione				
Liczba obszarowych form ochrony przyrody na terenie gminy	szt.	2	2	Natura 2000

Do wskaźników świadomości społecznej zaliczyć możemy:

- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłaszanych przez mieszkańców,
- liczbę, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno – informacyjnych,
- ilość wniosków na dofinansowania inwestycji proekologicznych.

SPIS RYSUNKÓW I TABEL

Tabela 1	Sołectwa gminy Nowy Dwór Gdański (stan na 31.12.2014)	42
Tabela 2	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na terenie gminy Nowy Dwór Gdański (według sekcji PKD 2007 oraz sektorów własnościowych, dane za rok 2014).....	45
Tabela 3	Parametry DK7	53
Tabela 4	Stan ogólny DK7	53
Tabela 5	Parametry DK55	54
Tabela 6	Stan ogólny DK55.....	54
Tabela 7	Parametry oczyszczalni ścieków w gminie Nowy Dwór Gdański	55
Tabela 8	Masa poszczególnych rodzajów odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych w roku 2014.....	61
Tabela 9	Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie gminy Nowy Dwór Gdański – rok 2014	64
Tabela 11	Poziom recyklingu w latach 2014 w Gminie Nowy Dwór Gdański	65
Tabela 12	Wykaz podmiotów wpisanych do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	66
Tabela 12	Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej	72
Tabela 13	Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	72
Tabela 14	Charakterystyka JCWPd 16 pod względem ilościowym i chemicznym	75
Tabela 15	Ocena stanu chemicznego wód podziemnych w JCWPd nr 16	75
Tabela 16	Struktura lasów na terenie gminy Nowy Dwór Gdański.....	76
Tabela 17	Pomniki przyrody na terenie miasta i gminy Nowy Dwór Gdański	78
Tabela 18	Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej na terenie gminy Nowy Dwór Gdański	79
Tabela 19	Wykaz parków na terenie gminy Nowy Dwór Gdański	80
Tabela 20	Ładunek zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do środowiska na terenie gminy Nowy Dwór Gdański	82
Tabela 21	Istniejąca infrastruktura ochrony przed hałasem.....	84
Tabela 22	Lokalizacja i charakterystyka źródeł promieniowania elektromagnetycznego w Gminie Nowy Dwór Gdański	86
Tabela 23	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2016-2019 w zakresie „zasoby wodne” przez gminę Nowy Dwór Gdański.....	106
Tabela 24	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2016-2019 w zakresie „zasoby wodne”	107
Tabela 25	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 - 2019 w zakresie „ochrony środowiska” przez gminę Nowy Dwór Gdański.....	111
Tabela 26	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 - 2019 w zakresie „ochrony środowiska”	112
Tabela 27	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 – 2019 w zakresie „powietrze atmosferyczne” przez gminę Nowy Dwór Gdański	113
Tabela 28	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 – 2019 w zakresie „powietrze atmosferyczne”	115
Tabela 29	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2016-2019 w zakresie „ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym” przez gminę Nowy Dwór Gdański	116

Tabela 30	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2016-2019 w zakresie „ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym”	117
Tabela 31	Harmonogram zadań krótkoterminowych na lata 2015-2019 w zakresie „powierzchnia terenu i środowisko glebowe” przez gminę Nowy Dwór Gdański	118
Tabela 32	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 - 2019 w zakresie „ edukacji ekologicznej” przez gminę Nowy Dwór Gdański	119
Tabela 33	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 - 2019 w zakresie „gospodarki odpadami” przez gminę Nowy Dwór Gdański	120
Tabela 34	Harmonogram realizacji zadań krótkoterminowych na lata 2015 - 2019 w zakresie „gospodarki odpadami”	120
Tabela 35	Harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska Gminy Nowy Dwór Gdański	131
Tabela 36	Wskaźniki monitorowania programu	132
Ryc. 1	Położenie Gminy Nowy Dwór Gdański na tle powiatu nowodworskiego.	44
Ryc. 2	Gmina Nowy Dwór Gdański	44
Ryc. 3	Układ dróg na terenie gminy Nowy Dwór Gdański	51
Ryc. 4	Planowa droga ekspresowa S7	52
Ryc. 5	Strefy korzystne dla lokalizacji elektrowni wiatrowej na terenie Polski	59
Ryc. 6	Podziału fizyczno-geograficzny Polski Kondrackiego	68
Ryc. 7	JCWPd zlokalizowane na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański	74
Ryc. 8	Rozmieszczenie stacji bazowych sieci komórkowej na obszarze gminy Nowy Dwór Gdański	86

Uzasadnienie

„Program ochrony środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2016–2019 z perspektywą na lata 2020-2023” stanowi aktualizację dokumentu przyjętego Uchwałą nr 79/X/2011 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 27.10.2011 r. Opracowany Program ma charakter kierunkowy, a nakreślone w nim działania stanowią wytyczne dla realizacji przedsięwzięć w przeciągu kolejnych ośmiu lat.

Zgodnie z art. 17 ust 1 ustawy prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. Nr 25 poz. 150 z 2008 r. z późniejszymi zmianami) na organie wykonawczym gminy spoczywa obowiązek sporządzenia oraz aktualizacji programów ochrony środowiska w celu realizacji polityki ochrony środowiska.

Zaktualizowany dokument zawiera charakterystykę terenu Gminy oraz analizę i ocenę aktualnego stanu jego środowiska. Przedmiotowy dokument określa politykę środowiskową, ustala cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański.

Program kompleksowo odnosi się do zagadnień ochrony środowiska i koordynuje działania w tym zakresie. Zasadniczym elementem struktury opracowania jest omówienie poszczególnych aspektów ochrony środowiska w mieście, między innymi pól elektromagnetycznych, hałasu oraz ochrony: powietrza, wód (gospodarka wodno-ściekowa), powierzchni ziemi, przyrody i bioróżnorodności. Przeanalizowane zostały również: kwestie bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego, racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi oraz edukacja ekologiczna.

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański priorytety oraz zadania służące będą realizacji obowiązujących wymogów ustawowych w dziedzinie ochrony środowiska.. W poszczególnych działach przedstawiono aktualny stan poszczególnych komponentów środowiska, kierunki zmian w danej oraz wytyczne cele wraz z celem priorytetowym. Na podstawie określonych kierunków działań wyodrębniono zadania, których realizacji podejmie się Gmina Nowy Dwór Gdański lub inne jednostki odpowiedzialne.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska projekt został poddany zaopiniowaniu przez organ wykonawczy powiatu. Uchwałą Nr 150/2016 z dnia 07 stycznia 2016 roku Zarząd Powiatu Nowodworskiego zaopiniował pozytywnie projekt dokumentu.

Zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. z 2013 r. Dz. U. poz. 1235 z późn.zm.), Program został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. W ramach prowadzenia oceny oddziaływania Programu na środowisko wystąpiono do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku i Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego w Gdańsku z wnioskiem o zaopiniowanie Programu oraz ustalenia szczegółowego zakresu Prognozy. Prognoza została przygotowana w pełnym zakresie zgodnie z wymaganiami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku. Stanowi ona odrębny dokument. Na podstawie analizy przeprowadzonej w Prognozie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu stwierdzono, że proponowane działania będą charakteryzować się korzystnym oddziaływaniem na środowisko oraz warunki zdrowia i życia mieszkańców.

Opinią sanitarną ONS.9022.3.29.2015.LK z dnia 23.11.2015 r. roku Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował pozytywnie bez uwag projekt dokumentu „Program ochrony środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2016–2019 z perspektywą na lata 2020-2023” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku pismem znak RDOŚ-Gd-WOO.411.14.2015.AM.JP.2 z 18.12.2015 r. przyjął stanowisko, że projekt dokumentu „Program ochrony środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2016–2019 z perspektywą na lata 2020-2023” nie jest dokumentem, o którym mowa w art. 46 i 47 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. z 2013 r. Dz. U. poz. 1235 z późn.zm.), nie wyznacza ram dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w związku z powyższym nie wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) opracowany „Program ochrony środowiska dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2016– 2019 z perspektywą na lata 2020-2023” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie

z wymogami prawa, skierowany został do konsultacji społecznych celem umożliwienia złożenia uwag i wniosków. W wyznaczonym do konsultacji terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski do projektu dokumentu.

Na podstawie *art. 18 Prawo ochrony środowiska*, program ochrony środowiska uchwała rada gminy. W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.